

Sroda, 9 (21) Października.

1868 r.

Rok 5.

Prenumerata w Warszawie rocznie rsr. 8.—Półrocznie rsr. 4.—Kwartalnie rsr. 3
—Miesięcznie kop. 67.—Bez odnośnienia w biurze Dyrekcji prenumerata nie przy-
muję się.—Numer pojedynczy kop. 5.—Za odnośnienie do domu, opłaca się miesię-
cznie kop. 5.—Na prowincji na stacjach pocztowych w Królestwie i Cesarstwie
Rocznie rsr. 9 kop. 20.—Półrocznie rsr. 4 kop. 60.—Kwartalnie rsr. 2 kop. 30.—
Miesięcznie kop. 80.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Najw. rozkaz o zmianie systemu etapowego. — Powrót ministrów. — Rozporządzenie wydziału poczt. — Postanowienie komitetu urządz. — Rozkaz ober-policmajstra.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — **Telegramy. — Wiadomości telegraficzne. —** Kursa wieczorne. — Koncert symfoniczny. — Panny Gronberg. — Tydzień handlowy. — Tydzień giełdowy. — Wiadomości gospodarskie. — Targ tygodniowy w Lublinie. — Stan sanitarny m. Radomia i jego okolic. — Wypadki miejskie. — Kursa monet. — Deputacja do J. C. W. W. Ks. Włodzimierza Aleksandrowicza. — Fregata pancerna. — Otwarcie muzeum. — Katechizm. — Ofiara. — Sily zbrojne Rosji. — Głos z obozu krańcowego. — Wypadki w Hiszpanji. — **Austrja i ziemie słowiańskie.** Rada państwa. — Prusy i Niemcy. Kwestja niemiecka. — **Włochy i Rzym.** Położenie rzeczy w Rzymie i na wyspie Sycylii. — **Turecja i ziemie słowiańskie.** Spisek. — **Ameryka.** Położenie rzeczy w Stanach Zjednoczonych. — Haiti. — **Unja w Chołmskiej Rusi. — Korespondencja handlowa z Gdańska.**

FEJLETON.—Przegląd pism perjodycznych.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI. — Nowe dzieła. —
Tydzień targowy, i t. d.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa,
dnia 8 (20) Października.

Najwyższy rozkaz o zmianie systemu etapowego w Królestwie Polskiem. Najjaśniejszy Pan, w d. 1 czerwca r. b. Najwyżej rozkazać raczył: 1) Wszystkich w ogólności więźni, tak zostających pod sądem, jakoteż osadzonych, bez różnicy wydziałów, przesyłanych w Królestwie Polskiem z miast gubernjalnych i powiatowych, tudzież z miast i głównych więzień, niemniej wojskowych niższych stopni, powoływanych z urlopu do służby, tam gdzie niemasz kolei żelaznych, przysłać podług dołączonych marszrutów, *zwykłym pieszym etapowym porządkiem*, pod konwojem z bataljonów gubernjalnych, komend powiatowych i etapowych, na zasadach przyjętych w tej mierze w Cesarstwie; tam zaś gdzie są koleje żelazne, przesyłani oni być mają temiz

FEJLETON DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Przegląd pism periodycznych.

8 (20) października.

Opóźniliśmy się znacznie w tej rubryce, zdającej sprawę z bieżącego ruchu piśmiennictwa warszawskiego—rzeczyć to nie straconą—pomówimy za to o niej obszernie w tej chwili.

A najprzód, należy się od nas żadość uczynienie trzem pismom periodycznym, o których dotąd prawie nie wspominaliśmy nawet. Pierwszem z takich a wielce poważnem i zasłużonem oddawna, jest „Biblioteka Warszawska”. Ta, przeszło już ćwierć wieku wychodząca nieprzerwanie u nas matrona — niegdyś kierownica główna literackiego ruchu — później, ze zmianą pomyślnych okoliczności, podupadła nieco na treści i znaczeniu — obecnie, dzięki wytrwałym usiłowaniom redakcji i napływowi świeżych kollaboracyjnych żywiołów, podniosła się znowu widocznie i krok za krokiem zdobywa sobie utracone chwilowo stanowisko. — Naturalnie, że niepodobieństwem byłoby dla nas, a uciążliwością dla czytelników, przeglądać cały szereg zeszytów „Biblioteki”, chociażby tylko poczynając od momentu ostatniego jej odrodzenia. Rubryka naszego „przeglądu”, nie ma tak szerokich rozmiarów, a i celem naszym jest raczej tylko doraźne a treściwe sprawozdanie z bieżącej działalności tutejszej periodycznej prasy. Pozostawiając przeto

kolę ami, podług istniejących przepisów. Pozem, istniejące dotąd w Królestwie: przesyłanie więźni przez takzwane *stacje transportowe i przewożenie więziennę*, — znieść. 2) Po urządzeniu w Królestwie Polskiem sieci dróg etapowych, pozostawić ministerstwu spraw wewnętrznych wydanie stosownych rozporządzeń względem przesyłania więźni i innych osób, zewnątrz tych dróg, za pośrednictwem policji ziemskiej. 3) W Czyżowie (na koleji żelaznej petersbursko-warszawskiej) i w Nowojeleksiandrii (w gubernji lubelskiej) utrzymywane być mają *oddziałowe komendy*, w każdym z tych punktów złożone z 1 ober-oficera, 1 podoficera i 12 żołnierzy z najbliższych bataljonów gubernjalnych, mianowicie: w Czyżowie — z warszawskiego, dla transportowania ztamtąd do Łomży więźni nadasyłanych koleją żelazną i oddawania przybywających z Łomży na koleję żelazną — oddziałowi konwojowemu przy pociągach aresztanckich z Warszawy do Wilna i odwrotni; w Nowojeleksiandrii — z lubelskiego, dla przyjmowania od konwojów idących z Lublina do Radomia lub odwrotnie, więźni odsyłanych do Iwangrodu i oddawania ich temu ostatniemu. 4) Na noclegach wskazanych marszrutą etapową więźni lokowani być mają podług bliższego uznania i rozporządzenia właściwej władzy cywilnej, gdzie są więzienia cywilne i odwachy — w tychże więzieniach i odwachach, a w braku takowych — w domach policyjnych miejskich i wiejskich, lub w osobnych wynajętych domach, z zastrzeżeniem wszakże, aby domy te były zupełnie odpowiednio urządzone do zatrzymania tych ludzi. Pilnowanie więźni podczas noclegów jest obowiązkiem konwoju który im towarzyszy; ale w razach gdy więźni lokowani będą na nocleg w więzieniach lub na odwachach, przy których jest warta wojskowa, pilnowanie ich należy do tej warty. 5) Przesyłani etapami w Królestwie Polskiem więźni żywić się mają z wydawanych im do rąk, podług Najwyżej zatwierdzonej 4 maja 1864 r. uchwały rady państwa, pieniędzy strawnych (10 i 15 kop. w dobę na głowę); tam gdzie będzie możność gotowania im strawy w ogólnym kotle, jako to: przy umieszczeniu na noclegu w więzieniach i na odwachach, żywienia oni być mają tym sposobem za strawnie pieniądze; i 6) Więźni przesyłani pomiędzy Warszawą a Brześciem Litewskim, pomiędzy Warszawą a Włocławkiem, pomiędzy Warszawą a Petrokowem, oraz pomiędzy leżącami na kolejach żelaznych miastami, przewożeni być mają kolejami warszawsko-terespolską, warszawsko-bydgoską i warszawsko-wiedeńską, podług dołączonego postanowienia. (Siew. Pocz.)

obszerniejszym bibliograficznym studjom należyte i szczegółowe ocenienie wartości, osnowy i kierunku „Biblijoteki”, sami ograniczym się na przejrzeniu najświeższego, 10-go jej zeszytu. — Otóż, zeszyt ten zawiera w sobie różnorodne i ciekawe artykuły. Szczególniej też pod rubryką „Geografji i podróży” spotykamy artykuł napisany przez p. E. Lubowskiego, p. t.: „Mormoni”. Wprawdzie, sekta mormonów znana jest wielu czytelnikom, takim zwłaszcza, dla których nie jest obcym ruch piśmienniczy za granicą — lecz w artykule p. Lubowskiego, zebrane są treściwie i opowiedziane jasno a zajmująco, całe dzieje tej sekty, poczynwszy od jej założenia w pierwszej połowie bieżącego stulecia w Ameryce, przez Józefa Smith, urodzonego w roku 1805 w Stanie Vermont, hrabstwie Windsorskim, aż do najświeższych czasów, gdy już stolica tej sekty, „świętych,” Nowa Jerozółima, a rzeczywiście miasto Utah wraz z otaczającemi je osadami, liczy 200,000 mieszkańców i rozporządza 20,000 bagnetami. Taka świetność położenia obecnego, ogrom bogactwa, rozkwit handlu, nauk i ścisły porządek społeczny zawdzięcza sekta mormonów, następcy Smitha, Brighamowi Young, który najwyższą dąpczy nad niemi władzę. Wielce zajmującym jest opis wędrówki mormonów, odbytej w epoce przesładowania ich przez amerykańców. Garstka tych fanatyków, przebyła wśród zimna, niedostatku i chorób, niezmierną przestrzeń aż za Góry Skaliste i zamieszkała pustynię znaną pod nazwą Martwego morza. W tej przeklętej krainie opuszczonej od ludzi, zara-

Powrót ministrów. — Kancelerzowi państwa księciu Torczakowowi, po powrocie jego do Petersburga, Najłaskawsiej rozkazo objąć zarząd ministerstwa spraw granicznych. Minister spraw wewnętrznych, po powrocie do Petersburga, objął z Najwyższego polecenia kierunek powierzonego mu ministerstwa. Minister skarbu, powróciwszy do Petersburga, objął kierunek ministerstwa skarbu. (Siew. Pocz.)

Rozporządzenie wydziału poczt. — Departament pocztowy podaje do publicznej wiadomości, że z powodu dostrzeżonej nieakuratności w odbieraniu z urzędów pocztowych przez osoby czasowo wydalające się z miejsca stałego swego zamieszkania do różnych gubernij, listów adresowanych do miejsca czasowego ich pobytu, z napisem: „zatrzymać do zażądania,” wydanem zostało następujące rozporządzenie: a) aby urzęda pocztowe zachowywały listy z takimi napisami w porządku alfabetycznym do czasu zgłoszenia się adresantów; b) ażeby wrazie odebrania zawiadomienia o przesłanie takich listów do innych miejsc, wyprawiane one były tam z pierwszą pocztą, po opatrzeniu stemplem pocztowym z datą ekspedycji; c) aby wrazie niezgłoszenia się odbiorców takich listów, lub nienadesłania zawiadomienia o przesłaniu tychże do innego miejsca, listy te zatrzymane były w urzędach pocztowych przez 4 miesiące, a po upływie tego terminu odsyłane były napowrót, dla postąpienia z nimi podług prawa. — Dla zapewnienia przedszego i dogodniejszego doreczania listów zagranicznych, frankowanych lub niefrankowanych, mieszkańcom wiejskim, w odległych od urzędów pocztowych miejscowościach, departament pocztowy wydał na prośbę następujące rozporządzenia: 1) Urzęda pocztowe gubernjalne i powiatowe, celem przedszego doreczania prostych listów zagranicznych *frankowanych*, adresowanych do stacji pocztowych, obowiązane są odsyłać je z pierwszą pocztą do właściwych stacji, przy zawinięciu każdego listu w osobny papier, z wypisaniem na tymże nazwiska odbierającego, w języku ruskim, a potem wszystkie te listy opieczętowywać w oddzielnym post-pakiecie, który oddawany ma być do rąk pocztyliona jadącego z pocztą, a w karcie drożnej w właściwej rubryce zamieszczać wzmiankę: „tu dołącza się post-pakiet z listem zagranicznym.” 2) Tak samo ma być postępowano i z listami *niefrankowanymi*, z wypisaniem na obwolicie tychże adresu odbierającego, tudzież należności pocztowej przypadającej do ściągnięcia od odbiorcy przy wydaniu listu. 3) Do czasu odebrania należności pocztowej od niefrankowanych listów, urząd pocztowy ma liczyć ta-

żonej wyziewami bagnistemi, bezpłodnej i nagiej—
potrafili oni pracą żelazną, wytrwaniem i energją, za-
łożyć miasta i osady dziś kwitnące bogactwem, zdo-
bne bujną roślinnością, przernieżone wodami źródo-
w sprowadzonymi z gór.—Oto, dokładny a treściwy opis
a zarazem pogląd na krótkotrwałe dzieje tej sekty.

Jakież tajemniczej potęgze przypisać ten zadziwiający wzrost społeczeństwa osiadłego w pustyniach? pozbawionego wszystkiego co zapewnia życie i bezpieczeństwo? Wszakże niedawno temu, dolina ta rozdziła tylko szalwję i słonecznik, a wygnańcy przebyli z próżnemi rękami, nie wiedząc nawet jak uprawiać tę ziemię, od której wyczekiwali zbawienia! Jakim cudem dopełnili mormoni zadania, które inni koloniści Zachodu uznali za niemożliwe do osiągnięcia? Przebyli niezmierzone przestrzenie z największym męstwem, energią, w największej karności, bez szemrania i jęku; przebyli przeszkody, jakichby się ulękł inny, najhartowniejszego ducha człowiek. Gdzie szukać źródła wytrwania? Powie kto: w fanatyzmie, my powiemy: w wierze. Powiemy, że jeśli zdolności fizyczne *Squattera* i *Trappera* (poszukiwaczy złota) znaczną tu były pomocą, to jednak główną sprężyną, głównym motorem olbrzymiej siły wytrwania, była ta wiara, bez której nikt jeszcze nic wielkiego nie dokonał; wiara, że założą stolicę Boga, metropolję rodu ludzkiego; wiara, że są wskrzesicielami świata. Ta wiara czy, jak kto chce, ten fanatyzm, sprawiły, że Utah, należy dziś do Younga i do tego ludu, że stanowią kościół o 200,000 duszach i armję o 20,000

kową na właściwej stacji, z adnotacją w dzienniku prostą korespondencją zagraniczną. 4) Urzęda pocztowe gubernjalne i powiatowe, przed wprowadzeniem porządku wydawania prostych listów ze stacji pocztowych, polecić mają podwładnym sobie dozorcóm i pisarzóm stacji: a) aby w kartach drożnych zamieszczali pokwitowania z odbioru na stacji post-pakietów z listami zagranicznymi; b) aby zawiadomili adresantów przez mieszkańców miejsc, dla zgłoszenia się po takowe lub upoważnienia do odbioru innych osób; c) po wydaniu listów niefrankowanych aby składali w urzędzie pocztowym, z którego listy zostały nadesłane, ściągając od odbiorców należności pocztowe, w osobnym post-pakiecie zapisanym w karcie drożnej, dereczonym jedącemu z pocztą pocztownikowi; d) wrzucić niezgłoszenia się po listy zagraniczne w ciągu miesiąca, listy te mają być zwracane do urzędu pocztowego. 5) Urząd pocztowy, wrzucić nieodebranych w ciągu miesiąca z właściwej stacji należności od niefrankowanych listów zagranicznych, ma niezwłocznie żądać od nadzorca lub pisarza stacji objaśnienia o przyczynie nienadania należności i niezwłocznego listów zagranicznych, jeżeli te nie zostały wydane adresantowi. (Siew. Pocz.)

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA II,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECZ ROSJI,

KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,
etc., etc., etc.

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W rozwinęciu zatwierdzonych przez b. Radę Administracyjną Królestwa: a) dnia 15 (27) Lutego 1844 r. Ustawy o zabezpieczeniu ruchomości od pożaru; b) dnia 5 (17) Kwietnia t. r. Ustawy o zabezpieczeniu zabudowań od pożaru; c) dnia 1 (13) Maja 1845 r. Ustawy o zabezpieczeniu transportów lądowych i wodnych, tudzież postanowienia tejże Rady z dnia 18 (30) Lipca 1844 r. i wydanych w rozwinęciu tego przez byłą Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych szczegółowych przepisów o zabezpieczeniach na życie, Komitet Urządzający na przedstawienie Członka Zawiadującego czynnościami Komitetu, postanowił i stanowi:

1) Przepisy zawarte: a) w art. 70, 71 i 72 Ustawy o zabezpieczeniu ruchomości od pożaru, przez b. Radę Administracyjną Królestwa w dniu 15 (27) Lutego 1844 r. zatwierdzonej; b) w art. 6 postanowienia tejże Rady Administracyjnej z dnia 18 (30) Lipca 1844 r. o zabezpieczeniach na życie, jako też w art. 30 szczegółowych przepisów w rozwinęciu tego postanowienia przez b. Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych w dniu 2 (14) Września 1844 r. wydanych, i c) w art. 5 Ustawy o zabezpieczeniu transportów lądowych i wodnych, przez b. Radę Administracyjną w d. 1 (13) Maja 1845 r. zatwierdzonej, zabraniające mieszkańcom Królestwa Polskiego ubezpieczać wyżej wymienione przedmioty w zagranicznych towarzystwach ubezpieczeń bez wiedzy i zezwolenia właściwej zwierzchności, nie dotyczą ruskich towarzystw ubezpieczeń, prawnie otwierających swoje agencje w guberniach Królestwa Polskiego, lecz mają moc ob-

wiązującą odnośnie do towarzystw Ubezpieczeń państw właściwie zagranicznych.

Stosownie do tego:

2) mieszkańcom tutejszego kraju, o przyjęcie do zabezpieczenia ich ruchomości od pożaru, kapitałów i dochodów na życiu ludzkim opartych, tudzież transportowanych lądem lub wodą ładunków, wolno jest udawać się, podług ich życzenia, do właściwej rządowej instytucji ubezpieczeń, lub też do ruskich towarzystw ubezpieczeń, bez wszelkiego ograniczenia.

3) Wszakże jednego i tego samego przedmiotu, albo jednego i tegoż samego kapitału lub dochodu na życiu ludzkim opartego, zabrania się zabezpieczać podwójnie: w rządowej instytucji ubezpieczeń i w jakim bądź prywatnym towarzystwie ubezpieczeń; czyn taki, jako podstęp, pozbawia prawa do wynagrodzenia z funduszu ubezpieczeń.

4) Wykonanie niniejszego Postanowienia, które zamieszczone być winno w Dzienniku Praw, wklada się na Członka Zawiadującego czynnościami Komitetu Urządzającego.

Działo się w Warszawie na 265 posiedzeniu dnia 6 (18) września 1868 r.

Namiestnik w Królestwie,

Jenerał-Feldmarszałek (podp.) Hr. Berg.

Członek - Zawiadujący Czynnościami Komitetu Urządzającego, Senator (podp.) J. Sotowjew.

W rozkazie Ober-Policmajstra do policji wykonawczej, za Nr. 279 wydanym, zamieszczono: Naczelnik warszawskiego żandarmskiego okręgu, odezwał się z d. 9 (21) września r. b. za Nr. 10,600, doniósł mi, że w skutek uczynionego przez przedstawienia o zbyt nieszczęśliwym położeniu mieszkańców m. Marjampola, gubernji suwalskiej, dotkniętych klęską pożaru, który w nocy z dnia 10 na 11 sierpnia r. b. zniszczył 250 zabudowań. JW. Hrabia Namiestnik Królestwa, decyzją z dnia 16 (28) września r. b. raczył dozwolić na zbieranie dobrowolnych składek, na t. chęć pogorzalców w m. Warszawie, za pośrednictwem komisarzy cyrkulowych.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa,

dnia 8 (20) Października.

Wiadomości z Hiszpanji są dziś szczupłe i ugraniczają się na doniesieniu, że rząd tymczasowy stara się aby został uznany przez mocarstwa zagraniczne, i że manifest który wkrótce przez tenże rząd ma być wydany, nie będzie zawierał nic prócz wyluszczenia zasad. Wczorajszy nasz telegram, każe się domyślać pewnego nieporozumienia pomiędzy juntą madrycką a rządem tymczasowym, co tembardziej można było przewidzieć, że w juncie przemagał żywioł demokratyczny, kiedy z rządu tymczasowego żywioł ten zupełnie był wyłączony, gdyż składali go progresiści mający tam przewagę i stronicy unji liberalnej. Publiczne oświadczenia Prima, mianowicie w listach jego do dzienni-

ków paryzkich, iż najwłaściwszym kształtem rządu dla Hiszpanji jest monarchja konstytucyjna na rozległych liberalnych podstawach, mogły być uważane przez republikanów, jako przekraczające atrybucje rządu tymczasowego, tembardziej, że tak Prim jak i inni jego członkowie, jeszcze w programie wydanym z Kadyksu oświadczyli, że do kortezów ustawodawczych należy prawo oznaczenia kształtu rządu najwłaściwszego dla Hiszpanji. Nieporozumienia to, mianowicie kiedy kortezy mają być zwołane dopiero w połowie grudnia, może dojść do silniejszego rozjątrzenia i stać się zgubnym dla Hiszpanji. Z tego względu rozwiązanie junt, których zadanie ma uznać za skończone manifest rządu tymczasowego, dałoby pewnie rękojmię utrzymania spokojności do czasu zebrania się kortezów.

We Francji, jak corocznie w epoce powrotu cesarza Napoleona z wycieczki do Biarritz, coraz silniej kazały pogłoski o manifestacji ze strony cesarza francuzów w duchu pokojowo-liberalnym. Nawet organ dworski, *La France*, przyznawał, że dłużej taka niepewność jak obecnie panować nie może, i że opinja publiczna nie uspokoi się, dopóki nie będzie ogłoszony program pokojowy co do polityki zagranicznej, a liberalny co do polityki wewnętrznej. Co do tej ostatniej utrzymują, iż zostanie wprowadzona odpowiedzialność ministrów. Co do programu pokojowego, *Journal de Paris* donosi, iż cesarz Napoleon dla tego przedłużył swój pobyt w Biarritz, aby mógł swobodnie pracować nad wezwaniem do mocarstw w przedmiocie ogólnego rozbrojenia. Znaczne urlopowanie w armji francuzkiej miało być niejako wstępem do tego zaproszenia mocarstw na konferencję, któraby określiła dla każdego państwa odpowiednie rozbrojenie. Wszelako i *Journ. de Paris* podaje tę wiadomość z zastrzeżeniem.

Doniesienia z Sycylii zapewniają, iż panuje tam zupełna spokojność. Dzienniki klerykalne donoszą także o uspokojeniu się obaw w Rzymie.

Francuzkie gazety, nieprzychylnie Prusom, wyszukują różne fakta, mające wskazywać, jak w ogóle całe Niemcy niezadowolnione są z nowego porządku zaprowadzonego tam przez Prusy. Według nich, decentralizacja uchwalona w Związku północno-niemieckim, jest tylko złudzeniem, o czem już przekonali się w praktyce sejmy różnych prowincji. Wypadki w Dreźnie, kładzione są także na karb niezadowolnienia z Prus; nakoniec *La France* donosi, że z powodu

bagnetów. Wolno się śmiać ze Smitha, z bajek przez niego wymyślonych, z urzędzeń społecznych i religijnych, ale mimo to, ten obóz fanatyków istnieje i coraz bardziej się rozwija. Mury nowej Jerozolimy już się wznoszą, dzieją się przyjaciółmi świętych, rozliczne gromady misjonarzy każą w rozlicznych miejscach, a tysiące słuchaczy nie odwraca się ze wstrętem od ewangelji „podług Józefa Smitha.” Nareszcie, amerykańanie czują to naylepiej, że kwestji mormońskiej nie można już tak zbywać śmiechem, gdyż nowy kościół stoi i trzyma się mocno, przestał już być marzeniem, efemerycznym zjawiskiem.

Święci mieszkający w Wielkiej Brytanji, uważają obecne swe mieszkanie jako ziemię Egipską, jako ziemię wygnania, którą pragną trzeba zamienić na ziemię szczęśliwą. W ich oczach Ameryka jest Chananaanem, a miasto Utah nową Jerozolimą. Ubodzy, starcy i chorzy mogą umrzeć w dotychczasowej siedzibie, gdzie są, jak się wyrażają, w niewoli; ale bogaci, młodzi i zdrowi, obowiązani są, według wiary mormońskiej, podążać ku ziemi obiecanej. Tysiące świętych emigruje z Anglii, jakkolwiek ich tam jeszcze tysiące zostaje. W Londynie, Liverpoolu, Glasgowie i innych miastach, posiadają oni szkoły i kościoły, drukują książki i dzienniki, mało bardzo znane teologom londyńskim. Prasa angielska nie zajmuje się nimi, bo siedzą spokojnie, nie skarżą się na nikogo i na nic, i nie tworzą żadnego stronnictwa politycznego. W wyższym społeczeństwie angielskiem nie ma wyznawców mormońskich, więc też o Mormo-

nach nie mówią, ale w Bostonie, Nowym Jorku, Waszyngtonie, stają się oni straszliwą zagadką, nie wróżąc nic dobrego, a grożąc przemianą się w niepołączoną potęgę. Już mianują swych deputowanych, już też i stawiają armje na stopie wojennej. Colfax, prezydent ciała prawodawczego, konferował z Yungiem, a kongres nazaczył komisję specjalną, zajmującą się sprawami Utah. Przyjdzie czas, i to niedługo, że potrzeba będzie rachować z mormonizmem nie tylko w izbach, uniwersytetach i sądach, ale i na polu bitwy.

Jak się zachowa w tym razie lud amerykański? Rozwiązanie tej zagadki nie tak łatwe, ponieważ nie rozstrzygnięto jeszcze jak dalece, tolerując religję, upoważnia się postępkowi wynikłe z tej religji. Mormonizm nie można dziś lekko myślnie pomijać, gdyż w działalności ich zasad musi się jednak mieścić jakieś ziarno prawdy żywotnej. Mormoni żyją i rosną w pomyślności, ludzi zaś idących w górę z pracy i przemysłu, nie można nazwać szalonymi. Domy ich dobrze utrzymane, ulice czyste, ogrody przepyszne uprawiane — pokój gości w ich miastach, nie spotkać tam pijaka ani nałozniczy. Żadna sekta w Stanach Zjednoczonych nie założyła tylu szkół elementarnych. Widząc zaś ich sposób życia i wiedząc ich przekonania, podrażnieni może więcej jeszcze jesteśmy własnie ich przymiotami, aniżeli bylibyśmy ich zbrodniami.

Mormoni dokazali rzeczy niepospolitej.

W pośrodku wolnego ludu stworzyli potęgę despo-

tyczną, w kraju nie uznającym religji państwa, postawili kościół swój ponad prawa ludzkie; w łonie plebienia anglo-saksońskiego przyjęli ideę i wielką liczbę zwyczajów indyjskich. W dziewiętnastym wieku po Chrystusie, przywrócili obyczaj istniejący w Syrii na 1900 lat przed Chrystusem.

Ciekawym też jest opis założenia teatru w Utah, teatru będącego prawdziwą świątynią moralności i sztuki. Ażeby uczcić go w pojęciach ludu i zmusić cały personel aktorów do poszanowania swojego stanu, Brigham Young, rozkazał swoim córkom występować na scenie — a córki tego absolutnego władcy duszy i ciała mormonów, są czerzone tam bałwochwalczo i odznaczają się istotnie nieposzlakowanym życiem — jakie zresztą prowadzą wszystkie niewiasty tej sekty i mężowie pomimo panującej tam poligamji. Z tem wszystkiem na owym teatrze przedstawiają sztuki wesołe — Urządzenie miejsc i zakulisowych garderób wyborze — a co wieczora widzieć tam można duchownych wysokiego stopnia, otoczonych żonami i dziećmi, śmiejących się i klaskających ze swobodą studencką.

Mormoni pomimo fanatycznej wiary w swoją religję posiadają nader praktyczne pojęcia o obowiązkach pobożności. Najlepiej może określi tę stronę ich zasad, kazanie jakie miał Brigham do nowo przybyłych z odległych stron braci:

„Bracia i siostry w Chrystusie! Pan wybrał was, a łaska Jego przywiodła was przez góry aż w tę tutaj dolinę, gdyż pragnie on przyspieszyć dojdzie do skut-

rozkazu dziennego, generała pruskiego Beyera, wszyscy starsi oficerowie armji bańskiej, zbiorowo podali się do dymisji.

Telegramy

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Paryż, 20 (8) października. Dziś-
siejszy *Gaulois* pisze: **Prim** oświad-
czył korespondentowi dziennika
Gaulois, iż nigdy nie myślał o przy-
właszczeniu sobie korony hiszpań-
skiej, a nawet odrzuciłby tę koro-
nę, gdyby była mu ofiarowana.

Madryt, 19 (7) października. Demokratyczne zgromadzenie oświadczyło, iż rzeczpospolita federacyjna jest jedynym demokratycznym kształtem rządu. Dekret rządu znosi liczne klasztory i konfiskuje ich dobra.

(Correspondenz-Büreau).

Wiadomości telegraficzne.

* *Praga, 17 (5) października.* W miejscowościach Wysokiem (Hochstadt), Żelaznym Brodzie (Eisenbrod) i Silemnicach (Starkenbach), które były po kilkakrotnie widownią hałaśliwych zgromadzeń ludowych, i gdzie na jutro zapowiedziane zostały znowu meetings, mają być dziś rozkwatrowane znaczne oddziały piechoty i jazdy. Jednocześnie zawiadomiono gminy tameczne, że w razie stawiania oporu, lub gdyby zarządy gminne nie utrzymały w zupełności porządku i spokoju, stosowne oddziały wojsk posłane będą do tych gmin i utrzymywane tam będą ich rozstępem w charakterze egzekucji. — Wydane dziś po raz pierwszy pismo *Zwon* zostało skonfiskowane. (Cor. Bür.).

* *Konstantynopol, 17 (5) października.* Wiadomość o mniemanej dymisji Aali-paszy jest zupełnie fałszywą. *Turquie* donosi: Rada stanu wypracowała regulamin o obowiązkowym wychowaniu publicznem. (Tamże).

ku swego królestwa, tu na ziemi. Zmęczeni jesteście i słabi po tak długiej wędrówce. *Odpocznijcie jeden dzień, dwa dni, gdy tego będzie potrzeba!* A potem powstańcie i postarajcie się o sposób do życia. Nie łamcie sobie głowy nad obmyśleniem waszych obowiązków religijnych, gdyż Bóg wylubczy was celem odrodzenia, nie porzuci was. Rozpatrzyć się w dolinie, gdzie was przywołała Opatrzność.

Pierwszym waszym obowiązkiem będzie nauczyć się jak rośnie kapusta, a przy kajuście kartofel, a przy nich pomidor i cebula. Potem nauczcie się w żywieniu nierogacizny, budowania domów, uprawiania ogrodów, hodowli bydła i pieczenia chleba, krótko mówiąc, pierwszym waszym obowiązkiem jest: żyć. Potem, ci z pomiędzy was, którzy nie mówią tylko po duńsku, francuzku i niemiecku, powinni nauczyć się angielskiego, tego języka Boga, języka księgi Mormonów, języka nowych świętych. Zaczniście od tych rzeczy, reszta przyjdzie z czasem. Niech będzie Bóg z wami i pokój Pana Jezusa Chrystusa."

Takim jest terazżejszy stan tej oryginalnej sekty, a której przyszłością i rozwojem, zaczynają obecnie zajmować się z poważną trwogą, najgłębsi nawet myśliciele.

Oprócz tego, przeważnie zajmującego artykułu, o „Mormonach” — mieszczą się jeszcze w tym zeszyście „Biblijoteki” inne: „Kronika literatury paryzkiej”, wyczerpuje dokładnie i opracowywa z ścisłą sumiennością, biblijografię nadsekwańską; — i inne bieżące fakta z dziejów inteligencji paryzkiej. Rubryka piśmiennictwa krajowego i zagranicznego, prowadzona z zdrowym i wyższym poglądem — a ciekawe sprawozdanie p. Bersohna o wędrowcach polskich do Ziemi świętej i objaśnienie w przekładzie p. Kramstücka Talmudu, potrafią zająć, zarówno przedmiotem, jak zdolnem obrobieniem go przez autorów. Mniej szczęśliwym jest sprawozdanie z pierwszego przedstawienia Adrijany Lecouvreur na tutejszej scenie — za mało artyzmu i głębokości, mieści się w tym sądzie, wyrażonym w szpaltach tak poważnego organu. Część beletrystyczną reprezentuje powiastka „Otylja”, przełożona z angielskiego i reprezentuje ją słabo. Jest to bowiem jeden z tych błahych utworów, w których ani idei wyższej, ani artystycznego piękna, ani nawet zbyt żywego zajęcia w osnowie nie ma, (d. c. n.)

* (Kursa wieczorne w instytucie (konserwatorjum) muzycznym warszawskim). Egzamina, oraz wpisy na kursa wieczorne dla amatorów i amatek muzyki, odbędzie się jutro, we środę od godziny 5 do 7 wieczorem, to jest dnia 9 (21) października r. b., na warunkach według poprzedniego ogłoszenia co do tychże kursów. Bliższe wiadomości co do takowych kursów, można powziąć każdodziennie w kancelarji instytutu z rana, od godziny 9 do 12 i po południu od 5 do 7-ej. Kursa wieczorne rozpoczną się w przyszłą sobotę, to jest dnia 12 (24) października r. b.

* (Koncert symfoniczny). W przyszłą niedzielę o godzinie 1-ej z południa, danym będzie w salach reductowych pierwszy koncert symfoniczny, pod przewodnictwem Adama Münchhejmera. Program jego jest następujący: uwertura z opery „Woziwoda paryżki” (Les deux journées), L. Cherubinięo; symfonia Nr. 3 (A moll), F. Mendelsolna Bartholdy; Larghetto z kwartetu E moll (clór smyczkowy), L. Spohra; uwertura „Gomez Arias”, Tomasza Nideckiego; romans z opery „Hugonoc.”, (p. Filleborn), G. Meyerleera. Bilet numerowany abonamentowy na 6 koncertów rs. 3. Bilet numerowany kop. 65. Bilet nienumerowany kop. 30. Biletów numerowanych tak abonamentowych jak i pojedynczych, nabyć można w księgarni p. Sennewalda, nienumerowanych w innych księgarniach, w dniu zaś koncertu, w kasach obu teatrów.

* (Siostry Gronberg) śpiewaczki szwedzkie, przybyłe ze Sztokholmu, powtórnie wystąpiły weczoraj podczas antraków, na scenie Rozmaitości. Program piosenek szwedzkich był ten sam jak i za pierwszym ich wystąpieniem. Publiczność z oznakami sympatji przyjęła ten kwartet wokalny i oryginalny istotnie. Liczba widzów wszelako, nie wielką była—zapewne z powodu, że tegoż samego wieczoru na scenie wielkiej wykonano „Violette”, na którą, jak zawsze, zgromadzili się licznie wielbiciele tej pięknej partycji, wykonywanej u nas z takim powodzeniem przez pannę Kwiecińską i Filleborna.

* (Tydzień handlowy). **Dnia 5 (17) października.** Raporta zagraniczne nie doniosły nam w ubiegłym tygodniu o ożywieniu w interesie zbożowym. Na targu londyńskim interes w *wpszenicy* jest bardzo ograniczony, a ceny nominalnie niezmiennione. *Żyto* w Berlinie w miejscowej sprzedaży trzyma się wprawdzie ceny, na dostawę zaś w jesieni ceny w dniu onegdajszym się obniżyły o $2\frac{5}{8}$ talara na wysp. Taką samą dążność okazuje targ gdański, gdzie ceny pszenicy o 10 — 15 obniżyły, żyta zaś utrzymały się. Na targ naszym obroty w ogóle nie były bardzo znaczne, gdy żądania do Cesarstwa prawie całkiem ustaly, kupion wprawdzie jedną partję pszenicy sposobem próby do wysłania drogą żelazną do Gdańska, lecz przy obecnych cenach za granicą praktykowanych nie można liczyć na ożywienie interesu z tej strony. Dowozy *pszenicy* na nasz targ były znaczne a ceny skutkiem zaprzestania zakupów do Cesarstwa obniżyły się o 75 — 100 kop. na korcu. Płacono za ziarno wyborowe w ostatnich dniach nie wyżej jak 6 rs. 60 k., za dobre średnie od 6 — 6 rs. 45 k., za ostatnie 5 rs. 70 k. — 6 rs., za ordynaryjne 5 rs. 40 k. — 5 rs. 55 k. *Żyta* dowozy były więcej niż średnie, gatunki przednie nabyto w niewielkiej ilości do Cesarstwa, ceny obniżyły się również o 30 k. Płacono za ziarno dobre 5 rs. $32\frac{1}{2}$ k., za ordynaryjne 5 rs. 1 k. *Jęczmienia* ceny pomimo słabych dowozów obniżyły się o 20 — 30 k.; płacano za 4-rzędowy 4 rs. 50 k. — 4 rs. 65 k., za 2-rzędowy do rs. 4 k. 80. *Owsa* ceny z początku tygodnia były niezmiennione, później zaś przy zmniejszonych dowozach ceny wzmocniły się; płacano 3 rs. 30 k. *Grochu* ceny niezmiennione: polny 5 rs. 2 k. — 6 rs. 60 k., cukrowy 6 rs. 75 k. — 7 rs. *Okolity* ceny w ubiegłym tygodniu pozostawały w tendencji na obniżeniu, a w końcu tygodnia ceny obniżyły się o 1 k. na garncu; płacano 1 rs. 20 k. — 1 rs. $22\frac{1}{2}$ k. *Garniec.* *Oukier.* Interes w tym produkcie ciągle brakuje ożywienia, żądań do Cesarstwa nie ma a obroty ograniczają się na sprzedaży pojedynczych beczek na potrzeby miejscową konsumcyjną. Płacono: za Ostrów gruszy krysztalizowany rs. 4 k. $27\frac{1}{2}$, za Hermanów rs. 4 k. $22\frac{1}{2}$, za Oryszew, Ostrów polski, Łyszkowice i Walewów rs. 4 k. 15, za Dobrzelin, Elżbietów, Majerhów rs. 4 k. 07, Konstancją i Leonów po rs. 4 kop. 05; Ilesmierz i Rytwiany rs. 3 k. $97\frac{1}{2}$. *Mączka* miodowa 3 rs. 45 k., w kawalkach 3 rs. 48 k. — 3 rs. 60 k. *Kamień* 24 funtowy. W interesie produktów surowych i półsurowych transakcje są bardzo ograniczone. *Wosk* znajduje się u nas na składzie do 5,500 cetnarów największej części krajowej; kupujących jest bardzo mało, ceny skutkiem tego są niższe o 6 — 8 tal. od cen jarmarcznych. *Lój;* z powodu podrózenia cen tego produktu na giełdzie petersburskiej, posiadacze i urządnicy wysokie trzymają, żądają 6 rs. płacą 5 rs. 85 k., które to ostatnie cenę kilkanaście beczek sprzedają. *Terpentyny* wysyłają od czasu do czasu drobne partje

za granicę; cena 1 rs. 65 k. za pud. *Chmielu* ceny są
tak zwany polisty 80 k., ogrodowy 25 k. za funt. *Za*
petrolej płać w hurtowej sprzedaży 9 k., w cząstkowej
zaś 10 k. za funt. (*Gaz. Hand.*)

* (Tydzień giełdowy) *D. 5 (17) października*. Na berlińskiej giełdzie w porównaniu z kursami tygodnia poprzedniego kurs biletów bankowych poskokczył o $1\frac{1}{2}\%$, weksli warszawskich o $\frac{3}{4}\%$, listów zastawnych i likwidacyjnych o $\frac{3}{8}\%$, weksli na Petersburg w obydwoch terminach o $\frac{1}{4}\%$, a obligów skarbu o $\frac{1}{8}\%$. Jedna tylko pożyczka premjowa wypadła chwilowo jakoś z łaski spekulantów, gdyż kurs emisji pierwszej obniżony został o $\frac{3}{4}\%$, a emisji drugiej o $\frac{1}{4}\%$. Zdaje się, że ją wyparły akcje terespolskie i bydgoskie, oraz nowo emitowane obligi pierwszeństwa kolei warszawsko-wiedeńskiej. Giełda nasza na tem skorzystała, obniżając ażo zagraniczne dość znacznie, chociaż ani wielkich zapasów gotowych rezes, ani trasowań własnych nie było, jak również nie było większego zapotrzebowania. Obniżenie kursów przy dość szczyptych obrotach całego tygodnia, wyniosło w końcu na weksła pruskie 1% (z 106, 95 na 106, 05), na weksła londyńskie i wiedeńskie $1\frac{1}{3}\%$ (z 7, 35 na 7, 27 i z 94, 20 na 93, 60), a na paryżkie $\frac{1}{5}\%$ (z 87, 45 na 86, 85). Ruch w papierach publicznych i w tym tygodniu znowu przewyższył obroty wekslowe, do czego się głównie przyczyniły znaczne zakupy listów zastawnych drugiej serii przez dyrekcję towarzystwa kredytowego dokonywane. Operacja ta od kilku tygodni już się powoli odbywająca, nie mieszkająca korzystnie oddziaływać na różnicę kursową pomiędzy listami pierwszej i drugiej serii, redukując takową do $4\frac{1}{2}$, $4\frac{1}{3}\%$. Kurs serii pierwszej w końcu tygodnia obniżył się w porównaniu do kursów tygodnia poprzedniego o $\frac{1}{12}$, $\frac{5}{6}\%$ (z $85\frac{1}{3}$, $85\frac{1}{2}$ na $34\frac{3}{4}$, $84\frac{1}{4}$), kiedy tymczasem kurs serii drugiej pozostał na wysokości zeszlotygodniowej ($80\frac{1}{4}$, $80\frac{1}{3}$). Listów likwidacyjnych mniej zakupywano jak tygodnia poprzedniego, skutkiem czego kurs ich obniżył się o $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}\%$ (z 68, $67\frac{2}{3}$ na 67 $\frac{1}{2}$, $67\frac{1}{4}$). Pięcioprocentowych biletów banku cesarstwa ofiarowan w różnych sztukach po kursie wyższym od petersburskiego, tranzakcje miały jednakże miejsce dopiero po obniżeniu tego kursu. Czteroprocentowe metaliki były poszukiwane. Pożyczki premjowej tylko mniejsze sumy w sztukach emisji pierwszej obrócono jeszcze po kursie tygodnia poprzedniego (135 50). Z akcji kolei żelaznych poszukiwano najwięcej bydgoskie, a ogólną podwyżkę kursu oznaczyć należy na $1\frac{1}{3}$, $1\frac{1}{2}\%$ nad kursa tygodnia poprzedniego. Za powodzeniem jakie akcje terespolskie tak w Berlinie jak i w Petersburgu doznają, i u nas żądania tego papieru się mnożą. Akcji warszawsko-wiedeńskich wcale u nas nie obrócono, a obligi pierwszeństwa kolei warszawsko-wiedeńskiej wcale do nas nie dochodzą. (*Gaz. Hand.*)

* (Wiadomości gospodarskie). Według korespondencji z Prasnysza (powiat prasnyski, gubernja plocka) z miesiąca października, do *Gaz. Waresz.* ceny na zboże w tamtych okolicach są dobre, pomimo nieogodnej odstawy i braku kapitałów: za korzec pszenicy płacą rs. 7, żyta rs. 4 kop. 50; owies i jęczmień, z powodu nieurodzaju, drogie; cena pierwszego dochodzi do rs. 3, drugiego zaś do rs. 4 kop. 20; kartofli korzec kop. 90. — Według wiadomości zaś z powiatu włodawskiego (gubernja siedlecka), zbiór kartofli w tej okolicy był nadspodziewanie obfity; za korzec płacą od rs. 1 kop. 20 do rs. 1 kop. 35; potrawy zebrano tam również pogodnie i dobrze. Oziminy przeliczają przejawiają widok, i miejscami są tak bujne, że spasać potrzeba. Woda na Bugu bardzo spadła.

* (Targ tygodniowy w Lublinie). Po
dług *Kur. Lubel.* z dnia 1 (13) października targ w
tygodniu upłynionym, z powodu świąt u starozakon-
nych, bardzo mało przedstawiał ruch; ceny były niesta-
łe, a kupno ograniczało się do słabej dostawy pojedyn-
czych fur na targ. Płacono za korzec pszenicy rs. 4
kop 70, żyta rs. 5, jęczmienia rs. 4, grochu rs. 5 kop
40, rzepaku letniego rs. 5 kop. 10, zimowego rs. 5 kop
85, kartofli kop. 90. Owies bardzo poszukiwany, a w
małej ilości dostawiony, cena sprzedanej ilości nie moż-
e stanowić normy. Za okowitę płać kop. 40 1/2.

* (Stan sanitarny m. Radomia i je
go okolic w sierpniu 1868 r.) Czytam
w *Dzien. gub. radomskim*: Cierpienia kataralne zna
cznie osłabły w końcu sierpnia; *bronchitis* i zwykłe ka
tary rzadko gdzie pokazywały się; lecz za to, silnym
zapaleniem gardła towarzyszyło puchnięcie gruczołów
Co do zapalenia kataralnego oczów, spostrzegano, że
takowe jakkolwiek panuje w dalszym ciągu, lecz nie
spowodowało żadnych złych następstw. Co się zaś ty
czy rozdrażnienia kataralnego ślizzystych błon kiesz
zwłaszcza u będących u piersi dzieci, u których wych
dziło ono na jaw zapomocą obfitego rozwolnienia, p
wiedzieć należy, że chorobie tej, skomplikowanej z p
wodu trudnego wyrzynania się zębów, towarzyszy

często niebezpieczne wymioty, skutkiem czego, wyczerpane młodociane siły żywotne, spowodowały nieraz śmierć nienukioną. To rozwolnienie śliziste zatrzymywane było z powodzeniem na początku choroby dzieci zapomocą *argentum nitricum*, po zapobieżeniu zaś wymiotom, atonja kiszek leczona była z powodzeniem zapomocą *tinctura ferri aetheraea*, po trzy krople na raz jeden. Koklusz, znacznie się zmniejszył. Cierpienia reumatyczne (*ischias i lumbago*) przetrwały częściej przytrafiać się. *Febris intermittens* powtarza się dotąd nieustannie, gorączki zaś tyfoidalne charakteru gastrycznego, częściej się przytrafiają. — Z powodu karbunkułu panującego pomiędzy bydłem rogatym, zaraza syberyjska zaczęła zjawiać się także pomiędzy ludźmi; z liczby 15 osób, leczonych w szpitalu miejskim św. Kazimierza w Radomiu, 2 osoby zmarły w sierpniu.

* (Wypadki miejskie). W dniu wczorajszym, Amelia Rudolf, lat 41 licząca żona fotografa pod Nr. 386 zamieszkała, nagle zmarła. O czym sąd właściwy zawiadomiony został i przez policję zarządzono dośledzenie. — Tegoż dnia, na rogu ulic: Bieleńskiej i Długiej, powożący dorożką Nr. 165, najechał na przechodzącą p. Mariannę Kaltner, żonę byłego aplikanta i skaleczył jej prawą nogę. Kaltner odesłana została do szpitala S-go Ducha; przyaresztowanie zaś dorożkarza zarządzono.

* **Kursa monet zagranicznych w Warszawie.**
Za talar wczoraj rs. 1 kop. 8. **dzis** rs. 1 kop. 8.
Za frank „ „ „ 28 „ „ „ 28.
Za złoty ren. „ „ „ 63 „ „ „ 63.

NB. Wiadomość ta nie pochodzi z urzędowej, o źródła i może służyć tylko za wskazówkę.

* (Deputacja do Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Włodzimierza Aleksandrowicza). *Rus. Inw.* donosi: Niedawno przedstawiała się Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiemu Księciu Włodzimierzowi Aleksandrowiczowi deputacja od kupców m. Tiumentia, która przybyła tu dla wynurzenia Jego Cesarskiej Wysokości wdzięczności za zwiedzenie przez Niego pomienionego miasta i urzędzonej tam dla Niego wystawy, pierwszej w Syberji. Przy tej sposobności, deputacja podała Jego Cesarskiej Wysokości, w imieniu tychże kupców, trzy następujące prośby: 1. O dozwolenie wypuszczenia w obieg żetonów z wyobrażeniem Jego Cesarskiej Wysokości, na pamiątkę pobytu Jego w Tiumentiu. 2. O przyjęcie godności stałego prezesa wystaw przemysłowych, które mają odbywać się w Tiumentiu co dwa lata. 3. O udzielenie opieki w celu urzeczywistnienia projektu budowy drogi żelaznej uralsko-syberyjskiej, ułożonego przez pułkownika Bohdanowicza.

* (Fregata pancerna o dwóch wieżach). *Kron. Wiest* donosi, że 1 (13) października spuszczonej została na morze, z warsztatów fabryki Newsko-ludwisarskiej pp. Siemiannikowa i Poletiki, fregata pancerna o dwóch wieżach, *Admirał Cziczagow*. Na uroczystości tej znajdowali się Najjaśniejszy Cesarz i Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę Jenerał-Admirał. Zaproszeni byli także oficerowie fregaty duńskiej *Jutland*. Dla oficerów, którzy znajdowali się przy spuszczeniu fregaty, przeznaczony był parostatek *Petersburg*, który wypłynął z przystani oranienbaumskiej w Kronsztadzie o godzinie 7-ej zrana.

* (Otwarcie muzeum). *Wil. Wiest* donosi, że od 29 września r. b. otwarte będzie co niedziela dla publiczności muzeum przy bibliotece publicznej wileńskiej.

* (Katechizm). *Głos* pisze: W swoim czasie podaliśmy uwagi gazety *Mosk. Wied.* o niedokładności wydanego w Wilnie w drukarni Syrkina „Skróconego katechizmu katolickiego” w języku ruskim. Obecnie w *Wiestniku Wileńskim* czytamy odezwę władzy szkolnej wileńskiej, zawiadamiającą, że gdy w pomienionym katechizmie „wkradły się niektóre pomyłki drukarskie” których w końcu dzieła nie sprostowano, przeto władza ta poleca dyrekcjom szkolnym i zakładom naukowym, które nabyły „katechizm” księgarza Syrkina, aby wstrzymały sprzedaż onego katolikom, do dalszego rozporządzenia.

* (Ofiara). Ostatni zeszyt *Moskow. uniwersyteckich izwiestij* donosi o bardzo ważnej ofierze, zrobionej uniwersytetowi moskiewskiemu, przez byłego jego ucznia i następnie docenta, magistrą nauk matematycznych Konst. Al. Raczynskiego. Podarował on uniwersytetowi znakomitą bibliotekę, która należała do s. p. M. G. Frołowa i która przeszła do niego od żony tego ostatniego; obecnie księgozbiór ten znajduje się w muzeum rumian-cowskim w Moskwie.

* (Siły zbrojne Rosji). Pod tym tytułem wyszła w osobnej książce praca jenerała Radiejewa, która drukowana była poprzednio w *Rus. Wiest*. W niniejszym wydaniu, dzieło to zostało znacznie pomnożone i przerobione, tak iż stanowi nową pracę, odznaczającą się świetnym wykładem i samoistością myśli, którą służy jej za podstawę. „Dając społeczeństwu pracę moją w nowym kształcie,” powiada autor, „upraszam moich czytelników, ażeby, czy zgodzą się ze mną lub nie, pamiętali o jednym: że kwestja, o której tu mowa, są tak dalece ważne dla nas w chwili obecnej, że mogą one spowodować różnicę w zdaniach, oraz natrafić na stronników lub przeciwników, lecz nie obojętnych. Obywatele ruski nie ma prawa do okazywania obojętności dla takiej sprawy”.

* (Głos z obozu krańcowego). *Warsz. Dniw.* pisze: Prawdziwe znaczenie znanej uroczystości w Rapperswyli, tej niedosłej manifestacji przeciw Rosji, zostało już dostatecznie wyjaśnione na kartach naszego Dniwnika. Banka mydlana, która wydęła się nieco, znikła bez śladu i bez pozostawienia po sobie pamięci. Nie wspominalibyśmy o niej, gdybyśmy nie natrafili w obozie przeciwnym na głos, który będąc organem znacznej i najzapalniejszej większości emigracji polskiej, potępił niemilosierdzie, wraz ze wszystkimi ludźmi mającymi zdrowe myśli, zamiar fantastyczny Platara. Taka jest nieprzerpata siła prawdy! Gazetka „Lud polski” (*Le peuple polonais*), wychodząca w Genewie i będąca organem stronnictwa „miersławczyków”, w artykule pod tytułem: „Manifestacja rapperswylska” (N° 5), nie przywiązując do wzniesionego pomnika najmniejszego znaczenia, protestuje przeciw jego twórcy, Platrewi który, podług słów tejże gazetki, przywłaszczył sobie samowolnie w komedji rapperswylskiej tytuł reprezentanta Polski. Dowodząc, że Plater nie był wcale upoważniony do działania w imieniu całej emigracji, organ Miersławskiego oskarża o samowładztwo władce Oślej góry zapomocą tej okoliczności, że na uroczystości tej nie przybyli „główni przewodcy” emigracji polskiej, w osobie Miersławskiego, Bosaka, Różyckiego, Kruka, Langiewicza, Czartoryskiego, Zamajskiego i innych. Przechodząc następnie do mów mianych na tej uroczystości, organ rewolucyjny nie może dość nadziwić się tym fałszywym założeniem, które posłużyły za osnowę dla wszystkich popisów krasomówczych. „Polska, nieszczęśliwa (jakoby) Polska, musi być wolna (jak gdyby nie została ona awolowaną od ucisku ródadczego i feudalnego), albowiem... rosjanie nie są słowianami ani europejczykami — oto około czego obracają się wszystkie mowy rapperswylskie,” powiada z wyrzutem zasmucona gazetka. I my się na to zgadzamy: nonsens kolosalny tego oświadczenia, bardzo źle zaleca, w oczach opinii publicznej, przeciwników tak nieświadomych. Eru-dycja gazetki Miersławskiego stoi nieco wyżej, gdyż wbrew Duchowskiemu, przyznaje ona, że mieszkańcy Rosji stanowią częścią plemię słowiańskie czystej krwi, częścią zaś zmieszanie ludu słowiańskiego z finnami, jako mieszkańcami pierwotnymi tych stron. „Przyznajemy się, iż dziwny się,” powiada gazetka genewska, „jeżeli bądź rosjanie obrażają się tą ostatnią okolicznością (zmieszanie z finnami), bądź też przeciwnicy ich używają takowej jako narzędzia obrazy.” Doznajemy uczucia prawdziwie bolesnego za każdym razem, gdy kto z naszych rodaków opiera naszą wielką (fantastyczną raczej) kwestję na tak ciasnej podstawie. Pod tym względem zgadzamy się z naszymi przeciwnikami i ubolewamy wraz z nimi nad sponiewieraniem prawdy, przynoszonej w ofierze dla ślepej i nie-luszej nienawiści dla imienia ruskiego. Zastanawiając się dalej nad rapperswylskim wyznaniem wiary, gazetka genewska wytuzza zdziwienie z powodu dziwacznych konkluzji, do jakich przyszli hałaśliwi mówcy. Wszystkie te konkluzje reasumują się do tego, że rosjanie są *azjatami*, i że polacy, pod urojonym sztandarem wolności, walczą ni mniej ni więcej, jak tylko przeciw *azjatyzmowi* ruskemu. Widoczny nonsens tego paradoksu, przyznaje nawet *Le peuple polonais*, który nie ma także wielkiej chęci do wyznawania tych prawd historycznych, które przemawiają na naszą korzyść. „A zatem,” tak kończy gazeta genewska, „każdy naród, uciskający inny naród, lub idący pokornie za swym władcą po podboje niesłuszne, daje tem samem dowody swego *azjatyzmu*. Każdy przeto rząd, narzucający przemocą swą wolę obywatelom, jest rządem *azjatyckim*. Dajmy na to, że tak jest. Lecz czy jest w tem sens? W takim razie (daje gazetka), rosjanie mogą radować się, albowiem mają w Europie więcej rodaków, niż my. Jest to rzecz smutna, lecz prawdziwa. W wyrazach tych prawda przebija nawet przez marzenia rewolucyjne, w które pisemko pomienione stroi wszystkie swoje

rozumowania o Rosji. Nie ulega wątpliwości, że żaden człowiek rozsądny nie będzie upatrywać w zdrowej polityce narodowo-ruskiej żadnego ucisku i ujarzmienia innych ludów; lecz jeżeli przełożymy na zwykły język ludzki wyz wspomnianą tyradę, w takim razie będziemy mieli powszechnie znane położenie, że nie ma w Europie ani jednego prawnie państwa, którego by ludność przedstawiała jednolitą masę jednoplemienną, i w którym by naród panujący nie zmuszał drobnych narodowości do uznawania i szanowania jego praw i jego języka. Pod tym względem, obywatele ruscy mają rzeczywiście w Europie daleko więcej rodaków, aniżeli emigranci polscy, którzy utracili nie tylko swe państwo, lecz nawet swą ojczyznę.

Wypadki w Hiszpanji.

* *Paryż, 17 (5) października.* Piszą z Madrytu, że manifest rządowy nie wspomni nic o przyszłej formie rządu. Mówią że królowa Izabella opuści Pau i zamieszka w Bordeaux. (*Cor. Bur.*)

* *Paryż, 17 (5) października.* Podług korespondencji z Madrytu, Patricio de Escosura ma być mianowany posłem hiszpańskim w Wiedniu. (*Tamże*).

* *Madryt, 17 (5) października.* Siguenza mianowany został inspektorem karabinierów, a brat jenerała Serrano, jenerał-kapitanem wysp Kanaryjskich. Podpisy na pożyczkę wynoszą blisko 200,000 fr. — Cała prasa madrycka współzawodniczy z prasą aragońską z powodu tryumfalnego wjazdu jenerałów Topete i Serrano do Saragossy. — Mówią, że ministerstwo ma zamiar zażądać wkrótce od narodu uchwały co do oznaczenia formy rządu; kortezy mają rozstrzygnąć kwestję co do osobistości. Zapewniają, że dziś przedłożoną została juncie madryckiej przeciwna opinia. (*Tamże*).

* *Florenceja, 16 (4) października.* *Correspondance italienne* zaprzecza pogłoskę, jakoby jenerał Cialdini miał być posłany do Hiszpanji z misją od swego rządu. (*Cor. H. B.*)

* Powiadają, że p. Rios-Rosas ma być mianowany posłem hiszpańskim w Paryżu, a p. Patricio de la Escasura w Lizbonie. — Na skutek manifestacji, wykonanej w jak największym porządku przez ogromny tłum mieszkańców, na czele którego znajdowali się znakomici obywatele, junta Barcelony postanowiła upraszać jenerał-kapitana o zwolnienie jej od obowiązków przez trzy dni, dla dokonania wyborów do junty municypalnej. — Espartero i Rios-Rosas zawiadomili listownie marszałka Serrano, że przystępują do nowego porządku rzeczy. — Co do obaw obudzonych chwilowo takową wyspy Kuby, *Gaceta de Madrid* zaprzecza takowym w następujący sposób: „Możemy zapewnić, że wyspa Kuba przystępuje w sposób jak najbardziej stanowczy do rewolucji narodowej. Jenerał Lersundi, jenerał-kapitan tej wyspy, donosi o tem w depeszy, którą mamy przed oczyma i która przysłana została rządowi tymczasowemu; nadmienić przytem wypada, że wolność Hiszpanji i jej prowincji w Ameryce, była zawsze przedmiotem gorących życzeń wyspy Kuby”. (*La Patr.*)

* Czytamy w dzienniku *France*: Zapewniają, że rząd tymczasowy hiszpański prowadzi ciągle układy z reprezentantami mocarstw zagranicznych, dla uzyskania uznania przez te mocarstwa nowego porządku rzeczy, i że miał już w tym celu konferencję z każdym z posłów zagranicznych, którzy byli akredytowani przy dawnym rządzie i którzy rezydują jeszcze w Madrycie. Co się dotyczy zapowiedzianego manifestu rządu tymczasowego, jeżeli mamy wierzyć korespondencji ogłoszonej przez agencję *Havas*, zdaje się, że dokument ten zredukowany zostanie do bardzo małych rzeczy. Ma on ograniczyć się na prostem wyjawieniu zasad, z pominięciem wszelkiej aluzji do jakiegokolwiek bądź formy rządu stanowczego.

Austria i Ziemie słowiańskie.

* (Rada państwa). *Wiedeń, 17 października.* Na dzisiejszym posiedzeniu rady państwa przedstawione zostały projekta do praw o towarzystwach akcyjnych, o stowarzyszeniach przemysłowych, o uregulowaniu granicy austriacko-szwajcarskiej, o tymczasowym rozporządzeniu cesarza i o rozkazie ministerjalnym dotyczącym stanu wyjątkowego w Pradze, projekt do prawa stanowczego co do rozporządzeń dotyczących tych środków wyjątkowych, projekt co do usiłowań pojednawczych przed rozwodami, projekt co do konwencji dodatkowej do traktatu handlowego z Anglią i traktatu handlowego austriacko-szwajcarskiego. Zakomunikowano także radzie państwa, że prawo dodatkowe o prasie zostało uszkiełkowane. (*Cor. Hav. Bul.*)

Prusy i Niemcy.

* (Kwestja niemiecka) Czytamy w *La France* pod datą 17-go października: „W dziele pochło-

niecia Niemiec, prowadzonym z taką wytrwałością, przez Prusy, nie wszystko przedstawia się w kolorze różowym. Jeżeli do powodzeń polityki pruskiej zaliczyć wypada obecnie nowy traktat, zawarty pomiędzy rządami pruskim i bawarskim w przedmiocie wzajemności co do ścigania na drodze sądowej pewnych przekroczeń prasy, mianowicie zaś obrazy wymierzonej przeciw głowie państwa i przeciw urzędnikom, — który to traktat stanowi jeden węzeł więcej pomiędzy Niemcami północnymi a południowymi, — za to bezstronność historyczna wkłada na nas obowiązek zaznaczenia małych niedogodności, na jakie natrafia hr. Bismarck. Liczne uzalania się, jakie dają się słyszeć na wszystkich punktach ze strony prasy niemieckiej narodowo-liberalnej i demokratycznej, na system coraz bardziej centralizacyjny, panujący w Berlinie, nie muszą rzeczywiście pochlebiać wido-
kom kanclerza związku północno-niemieckiego. Niemcy zaczynają spostrzegać się, że mniemana decentralizacja państw północno-niemieckich, tak szumnie zapowiedziana, nie jest niezem innym jak tylko chimera; że atrybucje władz prowincjonalnych i municypalnych, są w rzeczywistości uszczuplane na wszystkich stronach, że sejm prowincjonalne dochodzą niepostrzeżenie do tego, że posiadają już tylko głos doradczy, i że Berlin jest wielką kwaterą główną, z której wychodzi hasło i decyzja ostateczna. Niepodobieństwem byłoby dla sejmów prowincjonalnych oddziaływać skutecznie przeciw takiej supremacji. Oczy przeciwników polityki pruskiej zwracają się atoli w chwili obecnej do sejmiku hanowerskiego, złożonego w znacznej większości z deputowanych narodowo-liberalnych. Spodziewają się, że stronnictwo to oświadczy się na korzyść decentralizacji szczerzej i niezawodniej. Co się tyczy Saksonji, niezadowolenie ludności tamecznej wzrasta z każdym dniem i korzysta z wszelkiej sposobności dla ujawnienia się. Dla uzupełnienia tego obrazu niepowodzeń doznawanych przez politykę pruską, zaznaczamy dymisję zbiorową, do jakiej podali się obecnie najdawniejsi oficerowie bawarscy z powodu rozkazu dziennego generała pruskiego Beyer, który wywołał w armii wielkoksiażęcej jak największe niezadowolenie. Jest to bezwątpienia dla nowego wodza armii badeńskiej początek nie zbyt zachęcający.

Włochy i Rzym.

* (Położenie rzeczy w Rzymie i na wyspie Sycylii). Pisma klerikalne, których nie można podejrzewać o optymizm w podobnej kwestji, stwierdzają zupełne uspokojenie umysłów w Rzymie. Donoszą one nawet, że bezpieczeństwo tego miasta i jego prowincji jest na teraz zupełne i że nie należy się zagrażać państwu kościelnemu. „Oczy rewolucji”, powiada *Monde*, „zwrócone są obecnie na Hiszpanję, ażeby zobaczyć, jaki obrót wezmą tam rzeczy.” — Korespondencja z Palermo daje obraz uspokajający usposobienia umysłów na wyspie Sycylii i położenia tej wyspy. Wulkan polityczny przestał na teraz żłóżyć się. (*La Fr.*)

Turcja i ziemie słowiańskie.

* (Spisek). Wiadomości przesłane z Konstantynopola do dziennika *Monde*, nadają sławnemu spiszkowi na życie sułtana bardzo małe znaczenie. Śledztwo przeciwko oskarżonym toczy się w jak największym sekrecie. Sam minister policji pełni obowiązki sędziego indagacyjnego. Badania oskarżonych odbywają się w nocy, a rano Husni-pasza składa protokół wielkiemu wezyrowi. „Nikt inny oprócz tych dwóch osób, dodaje korespondent *Monde'a*, nie zna szczegółów tego spisku, albo lepiej mówiąc tego, co by zakrawało na spisek, gdyż nie było najmniejszego początku jego wykonania; wszystko ograniczało się na wymianie myśli pomiędzy trzema czy czterema najbardziej skompromitowanymi osobami; sądzić nawet można, że jedna z tych czterech osób, która wydała innych (pani Wejoków, polka zbankrutowana, która przybyła do Konstantynopola dla utrzymania siebie i swoich dzieci przez dawanie lekcji na fortepianie), przesadziła bardzo tę sprawę. Bądź co bądź, aresztowano tylko cztery osoby: pp. Kunduri i Altindzi, Teresę, właścicielkę hotelu, w którym mieszkali ci panowie, służącą i panią Wejoków, czy to dla tego, że nie było innych sprzyśniętych Turków albo chrześcijan, czy też, że nie chcieli rozszerzać zakresu oskarżenia i nadawać mu większej doniosłości.” Z drugiej strony, korespondent z Pera do *Allg. Augsb. Z.*, dobrze zwykle poinformowany, uważa spisek ten za czystą imaginację; donosi on, że ponieważ sułtan cierpiał w ostatnich czasach na niestrawność, jeden z lekarzy przepisał mu proszki na wzmocnienie, które przywróciły mu natychmiast zdrowie; ale pomimo bardzo dokładnej diagnostyki lekarza, Abdul-Azis w niestrawności tej upatrywał stanowczo otrucie; z tego, według korespondenta *Allg. Augsb. Z.*, wywiązała się cała sprawa.

Korespondent dodaje, że sułtan w przekonaniu, iż lekarz ocalił mu życie, dał doktorowi temu dwadzieścia pięć tysięcy liwrów w podarunku; jest to wspaniałość, która, mówiąc nawiasem, wystawia stan finansów tureckich w bardzo świetnym świetle. (*Nord.*)

Ameryka.

* (Położenie rzeczy w Stanach Zjednoczonych). *Nowy Jork, 7 października.* Zapewniają, że stronnictwo lojalne w Missouri chciało posłać 4,000 karabinów do Arkansasu dla uzbrojenia murzynów, lecz że statki parowe nie chciały takowych przewieźć. — Onegdaj odbył się w Nowym Jorku pochód z pochodniami, w którym wzięło udział około 40,000 osób ze stronnictwa demokratycznego. Kluby stowarzyszeń cywilnych i znaczna liczba osób z kolonji niemieckiej, przyłączyły się także do tego pochodu. Demonstracja ta zakończyła się ogniami sztucznymi. — W Connecticut odbyły się onegdaj wybory municypalne, w których większość głosów uzyskała republikańska. — Izba prawodawcza Georgji odmówiła przypuścić do wyborów osoby mające w swoich żyłach choć kroplę krwi murzyńskiej. — W Ope-lousas, w Luizjanie, zaszły krwawe zajścia pomiędzy murzynami i białymi. Raport, prawdopodobnie przesadzony, podaje na sto liczbę murzynów zabitych. Biura dzienników republikańskich zostały spłodowane. — W Richmond, rada municypalna oświadczyła, że obligacje miejskie, zagwarantowane przez rząd skonfederowany, nie mogą być spłacone. — Zaszły bitwy pomiędzy wojskami związkowymi a indyjanami w Arkansasie południowym i Texasie. (*Cor. Hav. Bul.*)

* (Haiti). Według wiadomości z Haiti, otrzymanych w Nowym Jorku 7-go października, korespondent *Galatea* zatopili dwa statki powstańcze, należące do plemienia Cacos. Salnave znajdował się na pokładzie *Galatei* i zamierzał bombardować Miragoane. Salnave zdobył miasto Goave. (*Cor. Hav. Bul.*)

Unja w chołmskiej Rusi.

(Artykuł wzięty z *Warsz. Dniow.*)

W numerach 61 i 62 lwowskiego *Stowa*, zamieszczony był obszerny i bardzo ciekawy artykuł, pod tytułem: „Przyczyny skażenia unickich obrzędów.” Wyjmujemy z niego wiadomości dotyczące właściwie unji w chołmskiej Rusi.

Zniesienie „ruskich kości” i zacieranie wszelkich ich śladów w diecezji chołmskiej, zaczęło się od czasu poskromienia rokoszu polskiego w 1831 r., lecz szczególnie się wzmogło i odbywało się z gorączkowym pośpiechem po złączeniu się białoruskich unitów napowrót z prawosławnym kościołem w 1839 r. Nigdy, na pozór, wzajemny związek polsko-ladynizmu i chołmskiej unji; nie dochodził do takiej trwałości, jak od czasu tych znaczących wypadków.

Do 1831 r. nie tylko w Chołmszczyźnie, lecz i na Podlasiu nie stanowili rzadkości unicko-ruscy księża, używający, tak w życiu prywatnem, jak i we wszystkich aktach kościelnych wyłącznie języka ruskiego. Przy wielu kościołach znajdowały się szkoły elementarne, w których djacełki parafjalny uczył dzieci tylko w języku ruskim. Lecz po 1831 r. prawie od razu umilkł w parafjach ten przyrodzony duchowieństwu język; unicko-ruscy kapłani zaczęli w podpisach mianować się księżmi, djaczki — organistami, metryki prowadziły się w samym tylko języku polskim, żadna szkoła ruska nie pozostała. Do 1839 r. świątynie unickie po większej części przyozdobione były wschodnim przepychem i w odprawianiu nabożeństwa nie było żadnych łacińskich przymieszkań; lecz w następnych latach, wewnętrzne urządzenie cerkwi szybko się przekształcało na wzór łaciński, szczególnie mnożyły się organy, zaprowadzają się wszędzie różańce, lud corocznie tysiącami przechodzi na wiarę łacińską, parafje unickie stają się pustymi, a świątynie przychodzą do upadku. Godnem jest uwagi, że wszystkie te fakta miały miejsce w oczach tamto-czesnej administracji, w tym właśnie czasie, kiedy rząd ruski po 1831 r. po raz pierwszy silnie utrwalił się w zawojowanym Królestwie Polskiem i dość poważną, na pozór, przybrał postawę względem polono-latynizmu. Tymczasem, pobita i pozoracie upokorzona polszczyzna, po cichu działała tak zręcznie, że wszystkie środki przedsiębrane od wspomnianej epoki przez rząd dla utrwalenia ruskiego panowania w Królestwie Polskiem, a w szczególności dla odrodzenia unicko-ruskiego ludu, doprowadzały do zupełnego przeciwnych rezultatów, dla tego, że w rękach właściwych wykonawców stanowiły broń do obudzenia w unicko-ruskiej inteligencji nieprzyjaźni względem Rosji i do pewniejszego i prędszego spolenienia i skatoliczenia ruskich unitów.

Na powierzchowne spojrzenie, zdawało się, że wszystko idzie bardzo dobrze, i że niby ruska sprawa zaczyna przyjmować się na nadwiślańskim gruncie. Tak, w 1840 r. rząd dochodzi do tego, że w gimnazjach Królestwa Polskiego, wykład odbywa się w języku ruskim; w władzach rządowych korespondencja odbywa się po większej części po rusku; udzielają się fundusze na nabycie dla unickich kościołów ikonostasów; zakłada się w Chołmie „instytut djaków,” w celu przysposobienia śpiewaków dla unickich kościołów i wyparcia z nich organów; kształcą się kosztem rządu w moskiewskiej i kijowskiej duchownych akademjach unicko-ruscy seminarzyści. Lecz otóż, jednocześnie z temi środkami, ruski język ostatecznie wypędzony zostaje z akt kościelnych unicko-ruskich; kościelno-parafjalne szkoły zupełnie nikną i są zastępowane przez polskie; w seminarjum chołmskiem zamiast poprzedniego wykładowego języka łacińskiego wprowadza się polski; z kościołów wynoszą się resztki ikonostasów i zostają zastępowane przez wyobrażenia gołonych i strzyżonych mnichów łacińskich; z instytutu djaków wychodzą doskonałi organisci, śpiewający nie rozumiejąc wcale kościelnego śpiewu, ale za to doskonale władający językiem polskim, którego, przed wstąpieniem do instytutu, zupełnie nie rozumieli; unicy wychowawcy ruskich duchownych akademji, po powrocie do diecezji chołmskiej, spotykani są wybuchem ogólnej nieprzyjaźni i w krótkim czasie zaczynają stanowić dowód tego, że rząd zupełnie naprosto stracił na nich pieniądze; w rodzinach ruskich księży nie daje się już słyszeć żadne ruskie słowo; seminarzyści zawierają małżeństwa z katoliczkami i sami nawracają swe córki księżom na wiarę łacińską; — jednym słowem, w tym właśnie krótkim okresie czasu, kiedy rząd zrobił dla ruskich unitów tyle dobrodziejstw ile nie widzieli w ciągu całej swej poprzedniej historii, nader silnie rozwinęła się w unicko-ruskiej inteligencji nienawiść względem Rosji, a w duchowieństwie w szczególności, nader jawnie uwydatniło się lekceważenie względem wschodnio-słowiańskiego odprawiania nabożeństwa.

Zdawało się, że ostatnia godzina unji wybiła. Groziło jej ostateczne pochłonięcie przez łacinizm, i gdyby taki stan rzeczy potrwiał jeszcze kilka lat, niezawodnie wszystkie unicko-ruskie parafje doznałyby takiego losu, jaki teraz widzimy w miasteczkach Konstantynowie, Parczewie, Radyniu i innych, gdzie pozostały opustoszone kościoły unickie, pośród niedgdy ruskiej ludności, obecnie skatoliczonej i spolenionej.

Lecz sami polacy są mistrzami w psuciu własnego swego dzieła. Od 1857 r. polszczyzna zrzucała maskę, i stanowczo zażądała, aby pozostała, zaledwie dostrzegalna linja demarkacyjna pomiędzy ruską unją a polskiem łaciniństwem, była zniesiona. Od tych czas katolicy biskupi samowładnie zaczęli rozporządzać się sprawami unji, nie dopuszczając dla ruskich unitów ani cienia samoistności w funkcjach religijnego sumienia i narodowego samopoznania. Według naturalnego prawa rzeczy, taka hegemonja, wywołana ze strony unicko-ruskiej inteligencji, na czele której zawsze znajdowało się duchowieństwo, pewną opozycję, ujawniającą w dwóch frakcjach: na Podlasiu ukazywali się jako antagoniści tak zwani „dobrzy unicy”, zazdrośnie troszczący się tylko o utrzymanie hierarchicznej samoistności, lecz zupełnie obojętni na narodowe ruskie interesa swych parafjan; jednocześnie z łoną duchowieństwa w Chołmszczyźnie wydzieliło się kółko prawdziwych przyjaciół ludu, solidarne w swych dążeniach z galicyjsko-ruską inteligencją, przejęte zarazem i przywiązaniem do czystości swej religji, i miłością do swego współkrewnego ludu. Z tego kółła wyszedł znany adres do byłego Namiestnika, Wielkiego Księcia Konstantego Mikołajewicza, błagający prawą władzę o zabezpieczenie unji od targania się polonizmu i łaciniństwa.

O ile bezużytecznymi byli dla religji i ludu „dobrzy unicy”, świadczą dysputy tamtoczesne z księżmi, o to, kto jest bardziej polakiem, w całym znaczeniu tego wyrazu — unita czy łacinnik. Bunt w 1863 roku najlepiej odpowiedział na to pytanie: obie strony okazały rewolucji równe usługi, z tą tylko różnicą, że polscy księża jako bezżenni, osobiście uczestniczyli w organizacji, a księża ruscy, jako familjni, pośrednio tylko dostarczali rewolucji materjałną i moralną pomoc. Przeciwnie, chołmscy przyjaciele ludu, posłużyli za urodzajny korzeń, z którego teraz wyrasta silne drzewo ruskie. Wzmocnieni świeżymi siłami przybyłych z Galicji braci, przejętych duchem religji i narodowości, chołmscy działacze powoli oczyszczają unję z parazytów narodził polszczyzny i przybliżają swe obrzędy do pierwotkowej grecko-wschodniej wspaniałości. Jednocześnie usiłowania ich, popierane środkami rządowymi, obudziły w młod-

~~RESPONSES TO THE~~

OBWIESZCZENIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE.

UWİADOMIENIA.

N. D. 6557. *Комисарь Олькушского Уезда. Клецкой Комиссии по крестьянским делам.*

Владельцами институтского гор. Скала, состоящего из Олькушского Уезда, Клецкой Губернии, до сего времени не представлены ликвидационные проекты и таблицы, почему Комисарь Олькушского Уезда на точном основании стат. 1798 и 901 постановлением Учредительного Комитета, 3 (15) Ноября, сего 1868 года приступил к составлению ликвидационных актов на выше названный город. Объявляю, о сем Комисарь имеет с тем приглашает владельцев прибыть в назначенный день в город Скала, или же прислать уполномоченного, а также доставить документы относящиеся к определению поземельных и других прав в выше названного города Скала.

Г. Олькуш, Октября 3 дня 1868 г.

N. D. 6551. *Zarząd Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej.*

Zawiadamia, że przedmioty przez pasażerów na stacjach i w wagonach pozostawione, odebrane być mogą po udowodnieniu własności od Zawiaowcy Stacji Praga.

Wykazy tych przedmiotów są do przejrzania u Zawiaowców Stacji: Praga, Siedlce, Żuków i Terespol.

Warszawa d. 14 Października 1868 r.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

N. D. 6566. *Rejent Kancelarii Ziemskiej w Radomiu.*

Oglašzam, że na dzień 14 (26) Kwietnia 1869 roku, oznaczyłem termin ostateczny do ukończenia postępowania spadkowego, po śmierci Eleonory z Dworzyńskich Stabrowskiej wierzycielki sumy rsr. 990, na dobrach Kobierniki A. i Stochocice z Okręgu Sandomierskiego, zabezpieczonej.

Paweł Karwadzki.

LICYTACJE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

N. D. 6384. *Zarząd Finansowy w Królestwie Polskiem.*

Podaje do powszechnej wiadomości, że w sali posiedzeń tegoż Zarządu, odbędzie się licytacja na sprzedaż domów przeszłych na rzecz Skarbu po duchowieństwie świeckim:

W d. 24 Października (5 Listopada) 1868 r. na sprzedaż domów na ulicy Kanonia, a mianowicie:

Pod Nr 75 od sumy rs. 4935 kop. 47, wyraźnie rs. cztery tysiące dziewięćset osiemdziesiąt pięć kop. iek czterdzieści siedm.

Nr 76 od sumy rs. 3640, wyraźnie rubli srebrnych trzy tysiące sześćset czterdzieści.

Nr 77 od sumy rs. 3776 kop. 32, wyraźnie rubli srebrnych trzy tysiące siedemset siedemdziesiąt sześć, kopiejek trzydzieści dwie.

Nr 78 od sumy rs. 3370 kop. 11, wyraźnie rubli srebrnych trzy tysiące trzydzieści siedem iek jedenaście.

Nr 79 od sumy rs. 2733 kop. 6 1/2, wyraźnie rubli srebrnych dwa tysiące siedemset trzydzieści trzy kopiejek sześć i pół.

Nr 82 od sumy rs. 6300, wyraźnie rubli srebrnych sześć tysięcy trzydzieści.

Niemniej na sprzedaż części po Reformackiego ogrodu w Warszawie, przestrzeni 3032 kw. łokci, poczynając od sumy rs. 3,032 wyraźnie rubli srebrnych trzy tysiące trzydzieści dwa.

W dniu 31 Października (12 Listopada) 1868 r.

Na sprzedaż domów Nr. 88 na S-to Jafskiej ulicy, poczynając od sumy rs. 20,507 kop. 16 1/2, wyraźnie dwadzieścia tysięcy pięćset siedem rubli srebrnych szesnaście i pół kopiejek.

Nr 122 na ulicy Pi-karskiej od sumy rs. 5,846 kop. 62 1/2, wyraźnie rubli srebrnych pięć tysięcy osiemset czterdzieści sześć kopiejek szesnaście i pół.

Nr 130 na tejże ulicy od sumy rs. 7,500 kop. 22 1/2, wyraźnie rubli srebrnych siedem tysięcy pięćset kop. iek dwadzieścia dwie i pół, i domu

Nr 156 na Gołębiej ulicy od sumy rs. 8,020 wyraźnie rubli srebrnych ośm tysięcy dwadzieścia.

W d. 7 (19) Listopada 1868 roku:

Na sprzedaż domu Nr. 1741 na rogu ulicy Wiejskiej i Książęcej, poczynając od sumy rs. 23,010, wyraźnie rubli srebrnych trzydzieści trzy tysiące dziesięć.

Blizsze warunki sprzedaży przejrane być mogą każdorazowo, prócz świąt w godzinach biurowych w Zarządzie Finansowym, o stanie

zaś tych nieruchomości przekonać się można na miejscu.

Warszawa d. 23 Wrześ (5 Paźd.) 1868 r.
w z. Zarządzającego Wydziałem,
Rada Kolejałny, Stefanowicz.
Naszełnik Sekcji, Wysocki.

N. D. 6544. *Sędziackie Gubernskie Prawienie.*

Симъ уведомляю, что въ отъѣзду назначенныхъ Гарволинскимъ Уезднымъ Начальникомъ на 3 (15) числа сего Октября мѣсяца торговъ на отдачу съ подряда постройки новыхъ и ремонтныхъ существующихъ строений Скурчанскаго Солнечнаго Магазина, по постановленію Губернскаго Правленія отъ 2 (14) сего Октября, торги таковыя посредствомъ запечатанныхъ объявленій будутъ производиться въ присутствіи Губернскаго Правленія 17 (29) Октября сего года въ 1 часу по полудни, начиная съ исчисленія по сѣмъ суммъ 4,008 руб. 39 1/2 коп. сер. (in plus).

Желающіе участвовать въ торгахъ обязаны приложить къ своимъ объявленіямъ кассовую квитанцію, на внесенный ими залогъ въ суммъ 400 руб. 84 коп., равняющейся 1/10 части сѣмъ суммъ. Залогъ этотъ неустойчивому въ торгахъ тотчасъ будетъ возвращенъ, залогъ же лица, за коимъ останется подрядъ, будетъ храниться въ казначействѣ, впредь до окончания работъ и утвержденія приемо-сдаточнаго протокола. Объявленія должны быть писаны четко, безъ ошибокъ и подчистокъ, по прилагаемой у сего формѣ, въ случаѣ же ступленія съ оной, а равно подачи объявленія въ день назначенный для торговъ послѣ 1 часа по полудни, таковое не будетъ принято.

Подрядныя условія и сѣмъ работамъ, могутъ быть разсматриваемы въ административномъ отдѣленіи Сѣдлскаго Губернскаго Правленія ежедневно, за исключеніемъ праздничныхъ и табельныхъ дней.

Г. Сѣдлецъ, Октября 2 дня 1868 г.

Совѣтникъ, Дзвинскій.

Форма объявленія.

Вслѣдствіе объявленія Сѣдлскаго Губернскаго Правленія отъ 2 Октября 1868 г., даю сію подписку въ томъ, что обязуюсь произвести, согласно утвержденнымъ сѣмтамъ, работы по постройкѣ новыхъ и ремонтныхъ существующихъ строений Скурчанскаго Солнечнаго Магазина за суммъ (выписать прописью и цифрами) принимая на себя торгующія условія, которыя мнѣ достаточны извѣстныхъ кассовую квитанцію N. казначейства на внесенный залогъ въ количествѣ 400 руб. 84 коп. при сѣмъ прилагаю съ тѣмъ, что въ случаѣ непризнанія за мною торговъ, деньги получу лично, или прошу таковыя отсчитать по почтѣ на мой счетъ въ N. мѣсто постоянного моего жительства.

Писалъ въ N. число N. 1868 г. (подписать имя и фамилію).

N. D. 6495. *Окружное Артилерійское Управление.*

Варшавское Окружное Артилерійское Управление извѣщаетъ желающихъ принять на себя поставку въ крѣпостныя артилеріи нижеслѣдующихъ предметовъ:

Толстаго картона, каждый листъ длиною 38, шириною 31 1/2 дюйм., въсѣмъ 6 листовъ на пудъ, въ Варшавскую листовъ 12,600.

Тонкаго картона: каждый листъ длиною 37 и шириною 31 дюйм., въсѣмъ отъ 28 до 30 листовъ на пудъ; въ Варшавскую листовъ 22,000.

Обыкновенной писчей бумаги: каждый листъ длиною 10 и шириною 8 вершковъ, въсѣмъ отъ 11 1/2 до 12 1/2 фунтовъ въ стопѣ; въ Варшавскую стопъ 167, въ Новогеоргиевскую стопъ 813, Брестъ-Литовскую стопъ 988.

Бумаги, шириною 15 вершковъ, въ Варшавскую аршинъ 17,400.

Клею стирнаго: въ Варшавскую пудовъ 462, Новогеоргиевскую пудовъ 40, Брестъ-Литовскую пудъ 44.

Дровъ сосновыхъ 3-хъ полныхъ: сажень въ длину и вышины по 3 арш., а длина полнѣ 2 1/4 аршина: въ Варшавскую сажень 9, Новогеоргиевскую сажень 11, Брестъ-Литовскую сажень 25.

Угля дровянаго, въ Брестъ-Литовскую, четвертей 100.

Мѣлу брусковому: въ Варшавскую пудъ 1, Новогеоргиевскую пудъ 1, Брестъ-Литовскую пудъ 2.

Сала говяжьяго топленого: въ Варшавскую пудъ 1, Новогеоргиевскую пудовъ 5, Брестъ-Литовскую пудъ 5.

Сала свиного: въ Варшавскую пудъ 1, Новогеоргиевскую пудъ 1, Брестъ-Литовскую пудъ 2.

Воску желтаго: въ Варшавскую пудъ 13, въ Брестъ-Литовскую пудовъ 16.

Муки пшеничной: въ Варшавскую пудъ 10, въ Новогеоргиевскую пудъ 15, въ Брестъ-Литовскую пудъ 15.

Ассальту: въ Варшавскую пудъ 43, въ Новогеоргиевскую пудъ 45, въ Брестъ-Литовскую пудъ 42.

Скипидару: въ Варшавскую пудъ 184, въ Новогеоргиевскую пудовъ 79, въ Брестъ-Литовскую пудъ 88.

Торги изустныя, совокупно съ запечатанными объявленіями, окончательныя, безъ перегорки, назначаются при Окружномъ Артилерійскомъ Управленіи 5 (17) Ноября 1868 г., не позжѣ 11 часовъ утра.

Пріемъ запечатанныхъ объявленій прекратится въ день торга, въ 11 часовъ утра; равно таковыя съ подчистками и поправками, надлежащимъ образомъ не оговоренными, и вообще не удовлетворяющія въ чемъ либо правиламъ, указаннымъ въ 1909, 1910 и 1912 статьяхъ 1 час. X Тома Свода гражданскихъ законовъ изданія 1857 г., почтутся недействительными.

Торги будутъ произведены на каждый предметъ особю и Управленіе, не устранивъ никого изъ имѣющихъ право по законамъ принять участіе въ торгахъ, преимущественно, для получения предметовъ изъ первыхъ рукъ, приглашаетъ прямыхъ производителей.

Каждый желающій принять участіе въ торгахъ, долженъ представить залогъ въ 20% той суммъ, за которую предполагается принять на себя поставку извѣстныхъ предметовъ. Въ залогъ допускаются: наличныя деньги, процентныя бумаги, принимаемыя по подрядамъ военного ведомства, а также и вполнѣ благонадежное недвижимое имущество, съ установленными о немъ свидѣтельствами, если только эти свидѣтельства будутъ доставлены въ Управленіе, для предварительнаго разсмотрѣнія, не позжѣ 1 (13) Ноября.

По окончании изустнаго торга и по вскрытіи запечатанныхъ объявленій, никакія новыя предложенія приняты не будутъ.

Условія поставки и образцы поедметовъ, можно видѣть въ Окружномъ Артилерійскомъ Управленіи.

Г. Варшава, 3 Октября 1868 года.

Начальникъ Артилеріи

Варшавскаго Военнаго Округа,

Генералъ Лейтенантъ, Дитерофъ.

Правитель дѣлъ, Полковникъ,

Сомовъ.

Старшій Адъютантъ, Полковникъ,

Федоренко.

N. D. 6556. *Начальникъ Петроковскаго Уезда.*

Во исполненіе предписанія Петроковскаго Губернскаго Правленія отъ 27 Сентября (9 Октября) 1868 г. за № 6163 Начальникъ Петроковскаго Уезда объявляетъ всеобщее сѣдѣніе, что 4 (16) Ноября 1868 г. съ 11 часовъ утра въ Петроковскомъ Уездномъ Управленіи будутъ производиться изустное и посредствомъ запечатанныхъ объявленій торги (in plus) на отдачу въ арендное содержаніе пропинационныхъ доходовъ на крестьянскихъ земляхъ срокомъ съ 20 Августа (1 Сентября) 1868 г. по 1 (13) Января 1870 года въ слѣдующихъ имѣніяхъ Петроковскаго Уезда съ годичной суммъ:

1. Дружбиче	276 р. 10 к.
2. Дзвиль	77 р. 70 к.
3. Белчатовецъ	1092 р.
4. Борова	289 р. 80 к.
5. Буйны	88 р. 20 к.
6. Быки	73 р. 50 к.
7. Букове	161 р. 70 к.
8. Хаблице	512 р. 40 к.
9. Голеше	203 р. 70 к.
10. Горжковице	228 р. 90 к.
11. Горжковички	90 р. 30 к.
12. Гощина	52 р. 50 к.
13. Хуциско	128 р. 10 к.
14. Яросты	111 р. 30 к.
15. Каменскъ	679 р. 35 к.
16. Коцнгувъ	572 р. 25 к.
17. Любатовъ	77 р. 70 к.
18. Ленгава	686 р. 70 к.
19. Ленкиско	371 р. 70 к.
20. Манкувъ	174 р. 30 к.
21. Микоржиче	218 р. 40 к.
22. Милево	390 р. 60 к.
23. Нехице	212 р. 10 к.
24. Недышны	77 р. 70 к.
25. Парженице	1031 р. 10 к.
26. Подводы	111 р. 30 к.
27. Постенкалице	154 р. 35 к.
28. Росжа	410 р. 55 к.
29. Собакувъ	75 р. 60 к.
30. Собакувекъ	198 р. 45 к.
31. Сромотка	157 р. 50 к.
32. Твардославице	77 р. 70 к.
33. Вильшешовице	77 р. 70 к.
34. Воли-крушинская	29 р. 40 к.
35. Жерохова	176 р. 40 к.

Соискателями къ этой арендѣ могутъ быть и крестьяне.

Лица желающія приобрести права на аренду пропинационныхъ доходовъ съ годичною уплатою болѣе 150 р. с. обязаны до наступленія торговъ представить на имя Начальника Петроковскаго Уезда запечатанное объявленіе (декларацію) по прилагаемой у сего формѣ съ приложеніемъ къ оному казначейской квитанціи свидѣтельствующей о взносѣ имъ залога (vadium) равняющагося 1/10 части означеннаго для торговъ дохода.

Объявленія незапечатанные, написанные не по прилагаемой формѣ, нечетко и неясно съ зачеркнутыми словами и заключающіе особыя условія и оговорки, равно присланные или поданные позжѣ означеннаго для торговъ срока признаны будутъ не действительными.

Лица же желающія участвовать въ производствѣ изустныхъ торговъ на заарендованіе пропинаціи съ годичною уплатою не болѣе 150 р. с. обязаны явиться лично и представить наличными деньгами залогъ равняющійся тоже 1/10 части означеннаго для торговъ дохода.

О подробныхъ условіяхъ упомянутыхъ торговъ можно узнать въ Петроковскомъ Уездномъ Управленіи во время занятій чиновниковъ.

Предваряется что удержавшійся на торгахъ за поздне введеніе его въ пользованіе пропинаціею не будетъ протирать никакой претензіи и будетъ довольствоваться тѣмъ доходомъ какой ему переданъ будетъ лицензія пользующимся этого статью.

Форма объявленія.

Вслѣдствіе публикціи (отъ такого то числа) представляю имъ объявленіе въ томъ, что обязываюсь взять въ арендное содержаніе пропинационные доходы на крестьянскихъ земляхъ въ имѣніи (выставить названіе имѣнія) на время (выписать прописью согласно объявленію) за годичную плату (въ столько то) писать простою) подвѣряя себя всѣмъ обязанностямъ и кондіціямъ помѣщеннымъ въ условіяхъ.

При сѣмъ прилагаю квитанцію, такого то казначейства) во взносѣ залога въ количествѣ (выставить количество прописью) какойто залога въ случаѣ, если торги не останутся за мною, я желаю получить обратно (или, прошу отослать по почтѣ на мой счетъ, въ такое то мѣсто).

Постоянное мѣсто жительства моего въ (поименовать мѣсто жительства).

Объявленіе написано въ городѣ (деревнѣ) NN. поименовать, числа, мѣсяца и года).

(подписать имя и фамилію)

W wykonaniu reskryptu Rządu Gubernjalnego Petrokowskiego z dnia 27 Września (9 Października) 1868 r. Nr. 6163, Naczelnik Powiatu Petrokowskiego, podaje do powszechnej wiadomości, że w dniu 4 (16) Listopada 1868 r. poczynając od godziny 11 z rana w biurze Naczelnika Powiatu Petrokowskiego, odbędzie się będzie głośnie in plus, tudzież przez opieczetowane deklaracje licytacja na dzierżawę dochodów propinacyjnych na gruntach włościańskich na czas od d. 20 Sierpnia (1 Września) 1868 r. do dnia 1 (13) Stycznia 1870 r. w następujących dobrach w Powiecie Petrokowskim położonych od sumy rocznego dochodu:

1. Drużbice	275 k. 10.
2. Dzwile	77 „ 70.
3. Belchatówek	1092 „
4. Borowa	289 „ 80.
5. Bujny	88 „ 20.
6. Byki	73 „ 50.
7. Bukowie	161 „ 70.
8. Chabielice	512 „ 40.
9. Golecze	203 „ 70.
10. Gorzkowice	228 „ 90.
11. Gorzkowiczki	90 „ 30.
12. Góscinna	52 „ 50.
13. Hucisko	123 „ 10.
14. Jarcesty	111 „ 30.
15. Kamiesk	679 „ 35.
16. Kociaszów	572 „ 25.
17. Lubatów	77 „ 70.
18. Łekawa	636 „ 70.
19. Łękiński	371 „ 70.
20. Majków	174 „ 30.
21. Mikorzyce	218 „ 40.
22. Milejów	390 „ 60.
23. Niechcice	212 „ 10.
24. Niedyszyna	77 „ 70.
25. Parzeniewice	1031 „ 10.
26. Podwoły	111 „ 30.
27. Postękalice	154 „ 35.
28. Rosprza	410 „ 55.
29. Sobaków	75 „ 60.
30. Sobakówek	198 „ 45.
31. Sromotka	157 „ 50.
32. Twardosławice	77 „ 70.
33. Wilkoszewice	77 „ 70.
34. Wola Kruszyńska	29 „ 40.
35. Żerohowa	176 „ 40.

O dzierżawę niniejszą mogą współubiegać się i włościanie.

Osoby mające chęć nabyć prawa do dzierżawy propinacji z szacunkiem rocznym rsr.

50, obowiązane są przedstawić przed rozpoczęciem licytacji pod adresem Naczelnika Powiatu Petrokowskiego zapieczętowaną deklarację napisaną według załączającej się tu formy z dołączeniem do takowej deklaracji kwitu Kasy Skarbowej świadczącego o złożeniu wadium równego 1/10 części oznaczonego do tej licytacji dochodu.

Deklaracje niezapieczętowane, napisane nie według załączającej się formy, nie wyraźnie i nie jasno, bądź z przekreśleniami lub poprawionymi wyrazami jak również deklaracje zawierające w sobie szczególne zastrzeżenia i warunki oraz deklaracje podane lub nadane po terminie wyżej wyrażonym przyjęte nie będą i za nieważne uznane zostaną.

Zaś osoby mające chęć zadziwiać propinacją z której dzierżawa roczna nie przenosi sumy ra. 150 obowiązane są przybyć osobiście na odbiór się mającą głośnie i plus licytację i przedstawić wadium także i ówne 1/10 części oznaczonego do tej licytacji dochodu.

O szczegółowych warunkach tej dzierżawy i licytacji, można powziąć wiadomość w biurze Naczelnika Powiatu Petrokowskiego w godzinach służbowych.

Uprowadza się, że utrzymujący się przy dzierżawie nie będzie rościł do Skarbu 2-nej pretensji za późne oddanie mu zadziżrywionych dochodów i poprzestanie na takich korzyściach jakie mu odda ten, kto takowymi dochodami administruje.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia z dnia (wyrazić datę) podaję niniejszą deklarację, iż obowiązuję się wziąć w dzierżawę dochody propinacyjne w dobrach (wypisać nazwę dóbr) na czas (wyrazić termin zamieszczony w ogłoszeniu) za uiszczeniem corocznie (tu wypisać literami sumę przez siebie ofiarowaną) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętych.

Zaświadczenie Kasy (N.) na złożone w niej wadium w kwocie (wyrazić literami ilość złożonego wadium) które to wadium w razie nieutrzymania się na licytacji sam odbiorę (lub o którego przysłanie do (N.) za pośrednictwem stacji pocztowej (N.) na mój koszt upraszam).

Stale moje zamieszkanie jest (wypisać miejsce zamieszkania).

Pisałem w (N. dnia N. miesiąca N. roku N. wyrazić).

Podpisać imię i nazwisko.

G. Petrokow 5 (17) Oktobra 1868 r. za Naczelnika Petrokowskiego Uzęda, Pomożnika jego, Garasimow.

N. D. 6541. Magistrat Gubernskiego Grodu Siedlecka.

Симъ объявляється, что въ присутствіи Сидлецкаго Городоваго Магистрата 4 (16) Октября 1868 г. въ 12 часовъ утра, будутъ производиться торги посредствомъ запечатанныхъ объявлений на отдачу въ 3-лѣтнѣе арендное содержаніе съ 1 Января 1869 г. по 1 Января 1872 г. (старого стиля) дохода Сидлецкой Городской казны съ скотобойни, начинающа отъ суммы 2,005 руб. 50 коп. (in plus). Затемъ лица желающіе принять участіе въ торгахъ обязаны до представленія ими объявленія написаннаго на гербовой бумагѣ 15-копѣчнаго достоинства, по прилагаемой при семъ формѣ, приложить квитанцію Сидлецкаго Городской казны на внесенный въ оную залогъ въ количествѣ 200 руб. Объявленія должны быть написаны безъ всякихъ поправокъ а предлагаемая сумма должна быть написана прописью, о другихъ условіяхъ относящихся къ этой арендѣ можно узнать во всякое время въ канцеляріи Магистрата за исключеніемъ табельныхъ и праздничныхъ дней. Объявленія написаны не по формѣ не будутъ приняты.

Форма объявленія.

Вслѣдствіе объявленія Магистрата Губернскаго г. Сидлецка, я ниже подписавшійся, желаю взять въ аренду доходъ Сидлецкой городской казны съ скотобойни на время съ 1 Января 1869 г. по 1 Января 1872 г. за которую то аренду обязываюсь дать . . . р. с. въ годъ (прописью) выписать сумму, подвергаясь всемъ условіямъ касающимся оной аренды.

Залогъ въ количествѣ 200 руб. с. представленъ мною въ Сидлецкую городскую казну въ чемъ полученную мною квитанцію при семъ представляю въ случаѣ же неустоянія при торгахъ залогъ самъ получу изъ городской казны.

Постоянно проживаю подъ N, писано въ N. . . мѣ . . . дня . . . 1868 г. (Собственноручно подписъ имени и фамиліи).

G. Сидлецъ, Октября 4 дня 1868 г.

Президентъ Города, (. . .)

N. D. 6555. Magistrat Gubernskiego Grodu Kalina.

Объявляеть во всеобщее свѣдѣніе, что 1 (13) Октября с. г. въ 11 часовъ утра въ

присутствіи сего Магистрата будутъ производиться торги посредствомъ запечатанныхъ объявленій, на отдачу въ аренду дохода съ убоа скота въ Калишской городской скотобойнѣ съ 1 Января 1869 по тоже число 1870, начиная отъ суммы 4,823 руб. 75 коп. Къ объявленію должна быть приложена литанція казенной или городской казны на представленный залогъ въ количествѣ 483 руб. Торговые кондиціи могутъ быть пересмотриваемы въ Магистратѣ въ служебное время.

Форма объявленія.

Вслѣдствіе объявленія отъ 30 Сентября с. г. за N. 7347 симъ объявляю, что обязываюсь взять аренду дохода съ убоа скота въ Калишской городской скотобойнѣ съ 1 Января 1869 по тоже число 1870 г. за сумму . . . к . . . (прописью) . . .) подвергая себя заключающимся въ торговыхъ кондиціяхъ условіямъ, каковыя мнѣ хорошо известны. Квитанцію выданную мнѣ NN. казначейства на представленный залогъ прилагаю и за полученіемъ оной въ случаѣ если торги не останутся за мною, лично явлюсь или о высылкѣ на мой счетъ въ NN. по почтѣ прошу.

Постоянное мое жительство въ NN. и саль въ NN. числа, мѣсяца, 1868 г.

(Подписать имя и фамилію).

G. Калишъ, 30 Сентября 1868 года.

и. д. Президента, Галпертъ.

N. D. 6542. Хенцинскій Городовой Магистратъ.

Симъ объявляеть, что какъ назначенные на 23 Сентября (5 Октября) с. г. торги (in plus) на отдачу въ аренду въ продолженіи 1869—1870 и 1871 годовъ городской казны съ 5 мѣсячныхъ рядовъ несостоялись по неявкѣ желающихъ а потому вторые производятся такъовыхъ отъ суммы:

Съ 1 разряда 50 руб. 10 коп.
 „ 2 „ 31 „ 3 „
 „ 3 „ 19 „ 5 „
 „ 4 „ 6 „ 35 „
 „ 5 „ 12 „ 37 „

Въ канцеляріи Магистрата при бытности Пomoжника Квѣцкаго Уезднаго Начальника назначается 1 (13) Октября 1868 года; желающіе участвовать въ торгахъ обязаны представить залогъ равняющійся 1/2 части торговой суммы болѣе условія, могутъ быть рассмотрѣны въ канцеляріи Магистрата во всякое время праздничныхъ дней.

G. Хенцины, 27 Сентября 1868 года.

Бургомистръ, Скублевскій.

N. D. 6554. Начальникъ Западнаго Горнаго Округа.

Симъ извѣщается во всеобщее свѣдѣніе, что 18 (30) сего Октября въ 10, 10½ и 11 часовъ утра въ Управленіи Горнаго Западнаго Округа въ Домбровѣ будутъ производиться вторичные три торги посредствомъ запечатанныхъ объявленій на поставку въ 1869 г. желѣзной руды и огнепостоянной глины изъ казенныхъ рудниковъ и земель принадлежащихъ крестьянамъ деревень Семоня, Северская Гора и Мерженцице въ Заводы Западнаго Горнаго Округа на условіяхъ находящихся въ сказанномъ Управленіи и Горномъ Департаментѣ въ которыхъ помѣщена форма на объявленія, а также показано количество денегъ имѣющихся представить торговцами на залоги и торговые издержки.

въ Домбровѣ, 2 (14) Октября 1868 г. за и. д. (. . .)

N. D. 6570. Реjent Канцеляріи при Сѣдахъ Pokju въ Варшавѣ.

Въ днѣ 10 (22) Паждзирика року бѣзъсего і днѣ наступныхъ, починає од години 10 теj з рана, sprzedawane бѣдъ przez publiczną licytację, przedemna Rejentem, w domu pod Nr. 1777, przy ulicy S-to Jerskiej, ruchomości do spadku po s. p. Kazimierz Podolskim Mecenase nakazase, inwentarzem przemennie sporzadzonym objete, jako to: meble, obrazy olejne, lustra, ozdoby i sprzęty różne pokojowe, oraz kuchenne, srebro, miedz, naczynia stołowe z szkła, porcelany i fajansu, garderoba i bielizna i wreszcie biblioteka, składająca się po większej części z dzieł prawnych i innych, poważnej naukowej treści, w różnych językach, najwięcej jednak w polskim, łacińskim i francuskim i przy czym znaczna kolekcja map i rycin, a to na żądanie pełnoletnich SS-rów opieki nieletniej współkucerskiej, oraz z mocy rezolucji JW. Prezesa Trybunału Cywilnego tutejszego z d. 5 (17) Października r. b. Nr. 11968 do odbycia tej licytacji, mnie upoważniającej.

Józefat Fedeci.

N. D. 6562. Prawnie zajęte w drodze egzekucji sądowej meble machoniowe, jesionowe, olszowe, lustra, zegar, garderoba mekka i damska, bielizna damska i t. p. przedmiota, w dnu 9 (21) i 11 (23) Października r. b. o godzinie 10 z rana, na targu Sewerynow zwa-

nym, w Warszawie, przez publiczną licytację sprzedane będa.

Walenty Supryniewicz, K. p. S. A. K. P.

N. D. 6567. W dnu 14 (26) Października 1868 roku o godzinie 11 z rana wo wsi Sluzewcu Powiecie Warszawskim, przy drodze bitej do miasta Piaseczna prowadzącej, położonej, sprzedane zostaną przez publiczną licytację. Różne meble: palisandrowe, machoniowe, jesionowe, fortepian palisandrowy, lustra, lampy, miedz kuchenna, srebra stołowe, inwentarz martwy gospodarski, konie fornal-skie, stadnina, powozy, pszenicy w snopie kóp. 300, żyta tyleż i owsa kóp 100, i t. p. obiektu.

Wichrowski, Komornik Apel.

N. D. 6561. Prawnie zajęte dochody nieruchomości Nr. 1141B w Warszawie przy ulicy Żelaznej, w Okręgu i Powiecie Warszawskim położonej, na rok jeden poczynając od dnia 19 Grudnia (1 Stycznia) 1868/9 do dnia 1 miesiąca tegoż 1869/70 roku, przez publiczną licytację wydzierżawione będa.

Termin do odbycia licytacji przed sobą samym na gruncie tejże nieruchomości na dzień 15 (27) Listopada r. b. godzinie 10 z rana Komornik oznaczył.

Licytacja zaczynać się będzie od sumy rub. sreb. 400, lub takiej jaką wpierw z licytantów poda.

Warunki licytacyjne przejrzane być mogą w Kancelarii podpisanego Komornika w Warszawie pod Nr. 1774 zamieszkalego, codziennie od godziny 3 do 6 po południu.

Walenty Supryniewicz, K. p. S. A.

N. D. 6569. W dnu 9 (21) b. m. o godzinie 10 rano na placu Murarów w Warszawie, prawnie zajęte ruchomości, jako to: meble machoniowe, lustra, zegar i t. p., przez publiczną licytację sprzedane będa.

Czamański, Komornik.

N. D. 6563. W dnu 9 (21) Października r. b. o godzinie 10 rano na Sewerynowie, w d. 10 (22) t. m. i. r. o godzinie 10 rano na placu Krasieńskich, w dnu 15 (27) Października r. b. o godzinie 10 na Muranowie, węgżekucji sądowej prawnie zajęte ruchomości, jako to: meble machoniowe, palisandrowe, zegary, samowary, lustra i t. p., przez publiczną licytację sprzedane będa.

M. Magnuski, Komornik.

N. D. 6564. W dnu 10 (22) Października 1868 r. o godz. 10 z rana w Warszawie, na placu targowym około 3-ch Krzyżów, meble machoniowe i jesionowe, lustra, pejzarze olejne, cukier w głowach, ryż, kawa surowa i t. p., w tymże dnu o godzinie 11 z rana w Warszawie pod Nr. 848 przy ulicy Ogrodowej: meble jesionowe, kafe różne do pieców, miski, dzbanki gliniane, deski, tyży i t. p., w dnu zaś 11 (23) b. m. i. r. o godzinie 11 z rana w Warszawie na targu Grzybów zwanym, meble różne machoniowe i jesionowe, lustra i t. p., jako prawnie zajęte ruchomości przez publiczną licytację sprzedanymi zostaną.

Jan Orłowski, Komornik.

N. D. 6565. W dnu 9 (21) Października 1868 r. o godzinie 12-ej w południe na targu Grzybów zwanym i w tymże dnu o godzinie 2 z południa na targu przy trzech Krzyżach na placu Aleksandrowskim zwanym, prawnie zajęte ruchomości, jako to: meble machoniowe, jesionowe, kanapa, fotelo, krzesła, stół, fortepian i t. p. przez publiczną licytację sprzedane zostaną.

Pawłowski, Komornik.

POWIESIENIA PRYWATNE.

N. D. 6299.

Znakomity obrót kupna i sprzedaży Papierów Procentowych w moich Kantorach, daje mi możność kontentowania się małym zyskiem, mając li tylko na względzie wygodę i zaufanie Szanownej Publiczności.

Kantory moje zaopatrywane są ciągle we wszelkie i najwięcej poszukiwane papiery publiczne i monety zagraniczne, które kupuję i sprzedaję po kursie giełdowym, a mianowicie:

Listy Zastawne I Serji.
 Listy Zastawne II Serji.
 Listy Likwidacyjne.
 Bilety Banku Państwa Rosyjs.

Oblięi Skarbowe.
 Bilety procentowe Stieglitza.
 Metaliki.

Akcie i Obligacje wszelkich dróg żelaznych krajowych i Cesarstwa Rosyjskiego.

Kupony papierów publicznych, płatne za granicą.

Wszelkie papiery procentowe, które są notowane na kursie Giełdy Petersburskiej, Berlińskiej, Wiedeńskiej i Paryżkiej.

Talary, Franki, Napoleondory, Dukaty holenderskie i austriackie, Imperjały, Guldeny austriackie, Ruble srebrne, Livry, Sterlingi.

Pożyczki Premjowe Rosyjskie tak I jak II Emisji.

Te ostatnie nawet dla dogodności kupujących, rozkładam na miesięczne raty.

W rozwinięciu zaś interesu Bankierskiego, zawiązałem stosunki handlowe z najznaczniejszymi Bankierami stolic Europy, a między innymi:

J. E. Günzburg w Petersburgu,
 Bracia Rothschild w Paryżu,
 M. S. Rothschild w Wiedniu,
 Bank Dyskontowy w Berlinie,

Michał Kaskel w Dreźnie,
 Eichborn et Comp. w Wrocławiu,
 Antoni Hölzel w Krakowie,
 Brugmann Syn w Bruxelli.

I na każde zażądanie wystawiam na powyższe Domy Handlowe, Akredytywy i Wexle płatne, za okazaniem lub terminowe.

W nadziei zatem, że jak dotąd i dalej zaszczycony będę zaufaniem, które za podstawę mojej Firmy uważać nie przestane, mam zaszczyt polecić się Szanownej Publiczności.

MAURYCJ NELKEN,

Kupiec I-iej Gildji i Główny Kolektor Loterji Król. Polsk.
 na Krak.-Przedm. i przy ulicy Nowy-Swiat.

N. D. 6560. Kwit Kasy Głównej Ekonomicznej wydany Domowi Handlowemu M. Rozengart na złożone wadium do licytacji w sumie rrr. 400 w listach likwidacyjnych zaginął. Penieważ stosowne ostrzeżenie w właściwym miejscu

uczynionem zostało, przeto nikt z tego kwitu korzystać nie może. Znalazca raczy go złożyć w Magistracie miasta Warszawy Wydziale Administracyjnym, lub w kantorze powyższego domu, położonym w magazynach kolei Warszawsko-Wiedeńskiej. 15818